

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1799	SIG◦III◦D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1626	—			
1800	"	1626◦ [K]				
1801	"	LIT 1626				
1802	DG◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [A.R.70-3] LIT 1626				
1803	D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1626				
1804	DG◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1626				
1805	D◦L◦	MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1626				
1806	SIG III DG◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1626				
1807	SIG◦III◦D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	" [K]				
1808	D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1626				
1809	D◦L◦	DVCA◦ [K] LIT 1626				
1810	D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1626◦				
1811	SIG◦III◦D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1626				
1812	SIG◦III◦DG◦ - ◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [951539] LIT 1626				
1813	SIG◦III◦DG◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	DVCA◦ [K] LIT 1626				
1814	D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	" [11482]				
1815	SIG◦III◦D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	" [K]				

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1816		REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROS◦MAG◦DVCA LIT 1626	[A.R.69-9]	—	
1817		SIG◦III◦D◦G◦? REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA LIT 1626	[A.R.70-4]		
1818		SIG◦III◦D◦G◦.. REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [A.R.70-5] LIT 1626			
1819		III DG◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	MAG◦DVCA◦ [951540] LIT 1262			R - klaidingi metai
1820		—	1662 [138]		"	
1821	1627	SIG◦III◦D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [124355] LIT 1627		—	
1822		SIG◦III◦D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	" [951563]			
1823		D◦G◦◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	" [1141298]			
1824		D◦G◦◦◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	" [1141299]			
1825		G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	GORISS MAG DVCA [9510288] LIT 1627			
1826		REX◦◦◦PO◦M◦D◦L◦	" [K]			
1827		SIG◦III◦D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	" [K]			
1828		SIG◦III◦D◦G◦ REX◦PO◦M◦D◦L◦	GROSS◦MAG◦DVCA◦ [K] LIT 1627			
1829		SIG◦III◦D◦G◦◦◦ REX◦◦◦PO◦M◦D◦L◦	" [K]			
1830		III◦D◦G◦◦◦ REX◦◦◦PO◦M◦D◦L◦	" [K]			
1831		REX◦PO◦M◦D◦L◦	" [K]			
1832		G◦ REX◦◦◦PO◦M◦D◦L◦	LIT 1627 [14483]			
1833		SIG◦III◦D◦ - REX◦PO◦M◦D◦L◦	LIT 1627 [A.R.70-8]			

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1834		SIG•III D•G • REX•PO•M•D•L•	GROSS•MAG•DVCA? LIT?1627	[A.R.70-7]	—	
1835		SIG III D•G• REX•PO•M•D•L•	GROSS MAG DVCA LIT 1627 •	[951362]		
1836		SIG III•D•G• REX•PO•M•D•L•	1627	[K]		
1837	"		DVCA •	[K]		LIT 1627
1838		SIG•III•D?G? REX•PO•M•D•L•	GROSS•MAG•DVCA	[K]		LIT•1627
1839		SIG•III?D•G• REX PO•M•D•L•	MAG•DVCA?	[A.R.70-9]		LIT 1627
1840		SIG •III•D•G• REX PO•M•D•L•	GROSS•MAG•DVCA •	[K]		LIT 1627
1841		SIG•III•D•G• REX•PO•M•D•L•	LIT•1627	[K]		
1842		G - REX•PO•M•D•L•	"	[K]		
1843		SIG III D•G - REX PO M•D•L•	"	[K]		

PUSANTROKAS (1,5 GRAŠIO)

A

R

A. Keturių laukų skydas, kuriuose pakaitomis Vytis ir Erelis, centre, ant skydelio, Vazų giminės herbas, virš skydo karūna. Legenda SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) REX P(oloniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae), LDK Žemės iždininko ženklas . Aplink taškinis ratelis. Valdžios ženklas - rutulys su kryžium, ant rutulio skaičius 24 (1/24-oji talerio dalis). Abipus kryžiaus du paskutiniejų metų skaitmenys. Tarp dviejų ratelių (vidinis brūkšnis - taškinis, išorinis taškinis) legenda MONE(ta) NOVA MAGNI DV(catus) LI(tuaniae). Apačioje skydelis su skaičium 3 (3 pusgrašiai).

Vilniaus kalykla, 1619 m., sidabras, skersmuo apie 20 mm, vid. masė 1,54 g, praba apie 470.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
1844	1619	SIG•III•DG• REX•P•M•D:L	* MON:NOVA 3 MAGNI- D:L:	[957485]	R5
			1 - 9		
1845		"	* MON:NOVA - MAGNI- D:L:	[120966]	
1846		"	* MONE NO 3 MA: DV:LI:	[951392]	
1847		* SIG III D: REX P M D L	-MON NOV: 3 MAG DV L:	[959614]	
1848		SIG:III DG: REX•P•M:D:L	MONE:NOV - MA: DV:LI: *	[K]	
1849		III:DG: REX P:M:D:L	MONE NO - MA: DV:LI: *	[120964]	
1850		III•DG: REX•M:D:L	MON:NOV - MA: DV:LI:	[K]	
1851		G: REX P:M:D:L	NOVA - MAGNI- D:L:	[K]	
1852		SIG•III•DG• REX•P M D L	* MON:NOV - MAG DV•L:I *	[K]	

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
1853	SIG:III·DG: REX P:M:D:L	* MON:NOVA - MAGNI· D:L· *	[K]	R5	
1854	M·D·L	* MON:NOVA - MAGNI· D:L·	[ČDM]		
1855	P M:D:L	* MON:NOVA - MAGNI D?L?	[96VIII-10]		
1856	SIG III D G REX P M D	* MON:NOVA - MA· DV LI?	[K]		
1857	SIG·III·DG: REX P M:D L	MON:NOVA (3) MAGNI· D:L:	[124356]		
1858	"	MA· DV LI	[112798]		
1859	* SIG III D: REX P M D L	* MON NOV (3) MAG DV LI·	[K]		

M2:1

PUSANTROKAS (1,5 GRAŠIO)

A. Keturių laukų skydas, kuriuose pakaitomis Vytis ir Erelis, centre, ant skydelio, Vazų giminės herbas, virš skydo karūna. Legenda **SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) RE(x) P(oloniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**. Apačioje, ant skydelio, LDK Žemės iždininko ženklas . Aplink taškinis ratelis. Valdžios ženklas - rutulys su kryžium, ant rutulio skaičius 24 (1/24-oji talerio dalis). Abipus kryžiaus du paskutinieji metų skaitmenys. Tarp dviejų ratelių (vidinis brūkšnis - taškinis, išorinis taškinis) legenda **MON(eta) NOVA MA(gni) D(ucatus) LIT(uaniae)**. Apačioje skydelis su skaičium 3 (3 pusgrašiai).

Vilniaus kalykla, 1619 - 1620 m., sidabras, skersmuo apie 20 mm, vid. masė 1,54 g, praba apie 470.

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1860	1619	SIG:III·DG: P:M:D:L:	RE: D:LIT::	* MON:NOV (3) MA: [951393]	R6	1 - 9
1861	"			- MA: [120969]		D:LIT::
1862	P M D:L::			* MON NOV: - ·MA: [K]		D:LIT: *
1863	G - ·RE: P:M:D:L::			* MON:NOV: - ·MA: [ČDM]		D:LIT: *
1864	D:G - ·RE: P·M·D:L::			* MON:NOV: - ·MA: [K]		D:LIT: *
1865	SIG·III D G - RE: P M:D:L			* MON NOVA - ·MA: [K]		D:LIT: *
1866	III·DG - RE: P:M:D:L:			NOVA - ·MA: [113733]		D:LIT: *
1867	III·D G - RE: P·M·D·L			* MON:NOVA - ·MA: [K]		D:LIT: *
1868	D:G - ·R: P·M·D:L:			* MON:NOV - MA: [ČDM]		DV·LI·

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1869	1620	:SIG:III DG - RE: P·M·D·L·	*:MON:NOV - MA: D:LIT: * 2 - 0	[9510266]	R6	
1870		III·D:G: - ·RE: P·M·D·L·	*:MON:NOV: - ·M: D:LIT: *	[K]		
1871		:SIG:III D:G - ·RE: P·M·D:L·	*:MON:NOVA - ·M: D:LIT: *	[K]		
1872		:SIG:III· - ·DG·RE: P·M·D:L·	D:LIT: * [125357]			
1873		G· - ·RE: P·M·D·L·	X:MON:NOVA - ·M: D:LIT: *	[ČDM]		
1874		D:G: - ·RE: P·M·D:L·	:MON NOVA - ·M: D:LIT?	[K]		
1875		:SIG:III·D:G: - ·RE: P·M·D:L·	MON:NOVA - ·M: D:LIT: *	[K]		A - iždininko ženklas be skydelio

TRIGRAŠIS

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas, po juo, ant skydelio, LDK Žemės iždininko ženklas ☰. Legenda **SIG**(ismundus) **III** **D(ei)** **G(ratia)** **REX** **PO**(loniae) **M(agnus)** **D(ux)** **LI**(tuaniae). Erelis ir Vytis, virš jų roméniškas skaičius III, po jais Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Abipus herbo metai. Legenda **GROS**(sus) **ARG**(enteus) **TRIP**(lex) **M(agni)** **D(ucatus)** **LIT**(uaniae). Apačioje pinigiaus ženklas ☱.

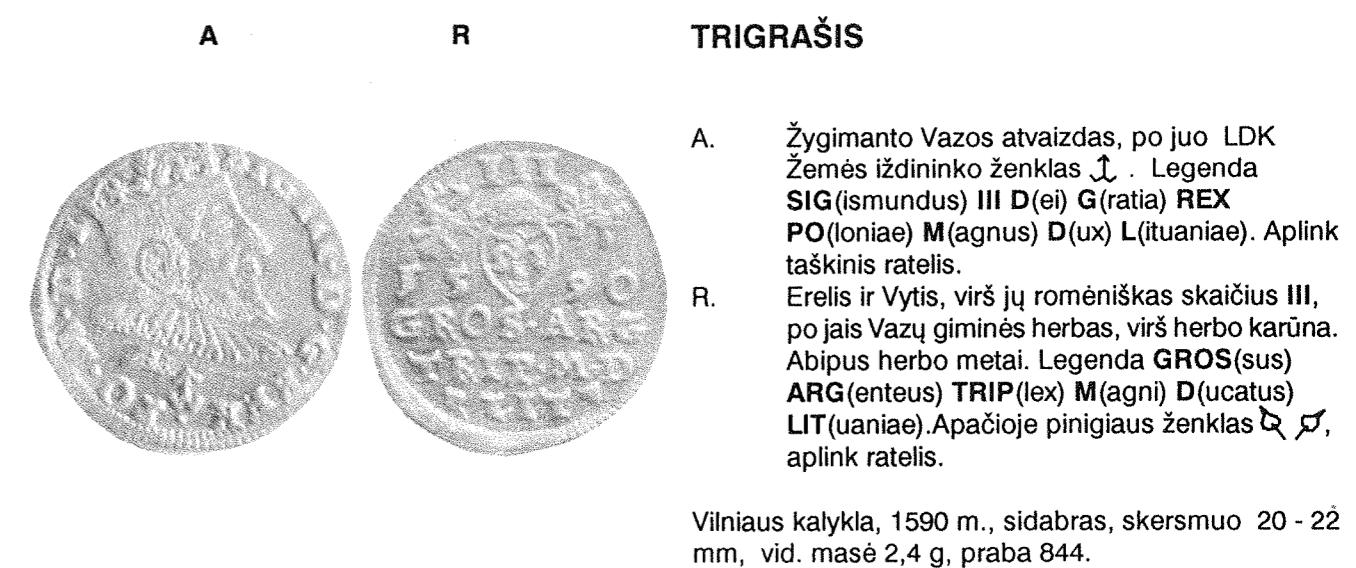
Vilniaus kalykla, 1589 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
1876	1589	SIG:III·D:G: REX	III 15 - 89 GROS·ARG TRIP·M:D LIT ☱	[95808]	R5
1877		D·LI	"	[957247]	
1878		POL·M·D·L	"	[K]	
1879		REX - POL·M·D·LI	"	[K]	

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1880	1589	SIG·III·D·G· REX PO·M·D·L	III 15 - 89 GROS·ARG TRIP·M·D LIT	[957248]	R3	
1881		L·	"	[120932]		
1882		REX·PO·M·D·LI	"	[95809]		
1883		L	"	[K]		
1884	1590	SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L	15 - 90	[K]	R2	
1885		"	"	[95825]		A - karūna su perlais
1886		PO·M·D·L	"	[A.R.58-5]		
1887		REX· - PO· - M·D·L	"	[957256]		
1888		REX - PO·M·D·L	"	[K]		

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1889	1590	SIG·III·D·G· REX PO·M·D·L	III 15 - 90 GROS·ARG TRIP·M·D LIT	[95826]	R2	
1890		D· REX - PO·M·D·L	"	[120935]		
1891		D·G· REX - PO·M·D·L	"	[A.R.58-3]		R - raitelis be kardo
1892		SIG·III·D·G· - · REX - - PO·M·DL	"	[K]		
1893		REX·PO·M·D·L	"	[9510157]		

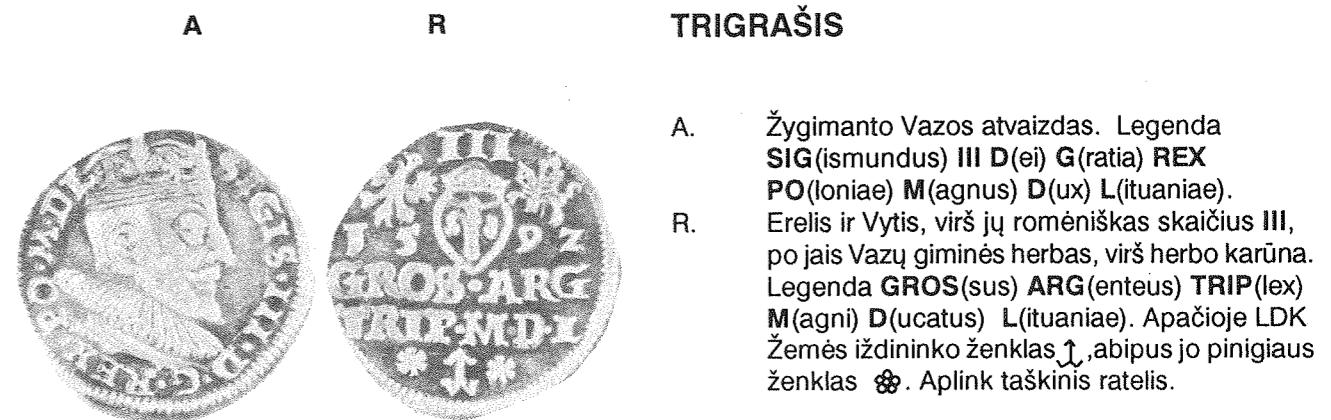

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG**(ismundus) **III** **D**(ei) **G**(ratia) **REX** **PO**(loniae) **M**(agnus) **D**(ux) **L**(ituaniae). Aplink taškinis ratelis.
- R. Erelis ir Vytis, virš jų romėniškas skaičius **III**, po jais Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Abipus herbo metai. Legenda **GROS**(sus) **ARG**(enteus) **TRIP**(lex) **M**(agni) **D**(ucatus) **L**(ituaniae). Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas **↑**, abipus jo pinigiaus ženklas **↗ ↘**. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1590 - 1591 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
1894	1590	SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L	III 15 - 90 GROS·ARG TRIP·M·D·L 	[95827]	R2
1895	"		GROS - ARG TRIP·M·D·L	[14214-7]	
1896		SIG·III·D·G - · REX·PO·M·D·L	GROS·ARG TRIP·M·D·L	[A.R.58-1]	
1897	1591	SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L	15 - 91	[955017]	R1
1898		SIG·III·D·G· REX·PO·M*D·L	"	[95848]	
1899		L·	GROS·ARG TRIP·M·D·L	[112802, A.R.58-6]	

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG**(ismundus) **III** **D**(ei) **G**(ratia) **REX** **PO**(loniae) **M**(agnus) **D**(ux) **L**(ituaniae).
- R. Erelis ir Vytis, virš jų romėniškas skaičius **III**, po jais Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Legenda **GROS**(sus) **ARG**(enteus) **TRIP**(lex) **M**(agni) **D**(ucatus) **L**(ituaniae). Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas **↑**, abipus jo pinigiaus ženklas **↗ ↘**. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1591 - 1593 m., sidabras, skersmuo 20 - 21 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
1900	1591	SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L	III 15 - 91 GROS·ARG TRIP MDL 	[95849]	-
1901			"	GROS ARG TRIP MDL 	[112800]
1902			D L	"	[K]
1903	1592	SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L	15 - 9Z 	[K]	-
1904			"	GROS·ARG· TRIP·M·D·L 	[A.R.59-5]
1905			"	DL 	[95875]
1906			MDL	"	[K]
1907			M·D·L	"	[K]
1908			"	TRIP M D L 	[K]
1909			"	GROS ARG TRIP M D L 	[K]

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
1910		SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L	GROS·ARG TRIP·M·DL ✿ - ✿	[9510166]	-
1911	"		D·L ✿ - ✿	[A.R.59-1]	
1912		SIG·III·D·G· REX·PO M D L	"	[124359]	
1913	"		GROS ARG TRIP M D L ✿ - ✿	[112804]	
1914		SIGIS·III·D·G· REX·PO·M·D·L	GROS·ARG TRIP·M·DL ✿ - ✿	[955022]	
1915	"		D·L ✿ - ✿	[K]	
1916		M·DL	GROS·ARG TRIP·M·D·L ✿ - ✿	[K]	
1917		SIG·III·D - G· REX·PO·M·D·L·	GROS ARG TRIP M D L ✿ - ✿	[A.R.59-2]	
1918	1593	·SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L	· III · 15 - 93 GROS·ARG TRIP·M·D·L ✿ - ✿	[K]	-
1919		D·G· REX·PO·M·D·L·	DL ✿ - ✿	[959502]	
1920		LI·	"	[95894]	
1921		SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L	D·L· ✿ - ✿	[A.R.59-7]	
1922	"		DL ✿ - ✿ ·	[A.R.59-9]	
1923		D - G· REX·PO·M·D·L	✿ - ✿	[K]	
1924		D G - · REX·PO·M·D·L	"	[12719-3]	

302

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
1925		·SIG·III·D·G · REX·PO·M·D·L·	· III · 15 - 93 GROS·ARG TRIP·M·D·L ✿ - ✿	[K]	-
1926		G · - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]	
1927		L ·	D·L ✿ - ✿	[K]	
1928		G - · REX·PO·M·D·L	DL ✿ - ✿ ·	[A.R.60-1]	
1929		L ·	D·L ✿ - ✿	[K]	
1930		D·G · REX·PO·M·D·L ·	"	[K]	
1931		"	TR IP·M·D·L ✿ - ✿	[K]	
1932		DG · REX·PO·M·D·L ·	TRIP·M·D·L ✿ - ✿	[K]	
1933		D·G · REX·PO·M·D·L ·	"	[K]	
1934		DL	"	[K]	
1935		D·G · REX·PO·M·D·L ·	"	[K]	
1936		·SIG·III·D·G · REX·PO·M·D·L ·	·✿ - ✿ ·	[K]	
1937		·SIG III·D·G · REX·PO·M·D·L ·	✿ - ✿ ·	[K]	
1938		DL ·	✿ - ✿	[K]	
1939		D·G · REX·PO·M·D·L ·	III 15 - 93 GROS·ARG TRIP·M·D·L ✿ - ✿ ·	[95893]	

303

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
1940	·SIG III· D·G· REX·PO·M·D·LI	III 15 - 93 GROS·ARG TRIP·M·DL ✿ - ✿		[1141314]	-
1941	SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L·			[K]	
1942	M D·L	"		[A.R.59-8]	
1943	·SIG·III·D·G - · REX·PO·M·D·L·	ARG· TRIP·M·DL ✿ - - - ✿		[A.R.58-7]	
1944	SIG·III·D·G· REX·PO M D L	D·L ✿ - ✿		[112805]	
1945	"	· III · GROS·ARG TRIP·M·D·L ✿ - ✿		[112807]	

A   **R**   **TRIGRAŠIS**

A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG**(ismundus) **III** **D**(ei) **G**(ratia) **REX** **PO**(loniae) **M**(agnus) **D**(ux) **L**(ituaniae). Aplink taškinis ratelis.

R. Erelis ir Vytis, virš jų romėniškas skaičius **III**, po jais Vazų giminės herbas, virš jo karūna. Legenda **GROS**(sus) **ARG**(enteus) **TRIP**(lex) **M**(agni) **D**(ucatus) **L**(ituaniae). Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas ↑, abipus jo metai, aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1593 - 1595 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1946	1593	SIG·III·D·G· - REX·PO·M·DL·	*III* GROS·ARG TRIP·M D L· ·15↑93·	[95895]	-	
1947		DG· - · REX·PO·M·D·L·	"		[K]	
1948		DG - · REX·PO·M·D·L	M·DL· ·15 - 93·		[K]	
1949		D·G· - · REX·PO·M·DL·	L· ·15 - 93·		[K]	
1950		PO - ·MD·L	L· ·15 - 93·		[K]	
1951		PO·M·D·L	L· ·15 - 93·		[K]	

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1952		SIG·III·D·G - · REX·PO·M·D·L·	GROS·ARG TRIP·M·DL ·15 - 93·	[K]	-	
1953		G - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
1954		G - · REX·PO·M·D·L·	L· ·15 93·	[K]		
1955		G - · REX·PO·M·D·L·	D·L ·15 - 93·	[A.R.60-3]		
1956		MDL	DL· 15 - 93 ·	[A.R.60-2]		
1957		DG - · REX - PO·MDL	·15 - 93	[A.R.65-5]		
1958		G - · REX·PO·M·D·L·	L· 15 - 93 ·	[A.R.60-7]		
1959		D·G· REX·PO·M·D·L·	ARG· TRIP·M·D·L· ·15 - 93·	[K]		
1960		G - · REX - PO·MDL	TRIP·MDL ·15 - 93·	[K]		
1961	1594	SIG·III·D·G - · REX·PO·M·D·L·	* III * GROS·ARG TRIP·MDL ·15-94·	[95926]	-	
1962		G - · REX·PO·M·D·L·	ARG· TRIP·M·DL ·15 - 94·	[K]		
1963	"		D·L· ·15-94·	[A.R.60-9]		
1964	"		ARG TRIP·M·DL ·15 - 94·	[A.R.60-4]		
1965	"		MDL ·15 - 94·	[A.R.60-8]		
1966		G - · REX·P·O·M·D·L·	M·DL· ·15 - 94·	[A.R.60-5]		

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1967		SIG·III·D·G - · REX·PO·M·D·L·	GROS·ARG· TRIP·M·D·L· ·15 - 94·	[K]	-	
1968		D·G - · REX·PO·M·D·L·	ARG TRIP·M·D·L· ·15 - 94·	[A.R.61-5]		
1969		"	TRIP·M·D·L· ·15 - 94·	[A.R.61-4]		
1970		"	ARG· TRIP·M·D L· ·15 - 94·	[A.R.61-3]		
1971		D·G - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
1972		D·G - · REX·PO·M·D·L·	ARG TRIP·M·DL· ·15 - 94·	[A.R.61-1]		
1973		D·G - · REX·PO·M·D·L·	❖ III ❖ GROS·ARG TRIP·M·D·L· ·15 - 94·	[K]		
1974		DG - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
1975		D·G - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
1976		"	· III · GROS·ARG· TRIP·M·D·L· ·15 - 94·	[K]		
1977		REX·PO·M·D·L	"	[K]		
1978		III D·G - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
1979		SIG III·D·G - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
1980		SIG·III·D·G - · REX·PO·M·D·L·	·15 - 94°	[A.R.62-6]		
1981		"	·15 - 94	[K]		

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1982		SIG·III·D:G· .. REX·PO·M·D·L·	GROS·ARG· TRIP·M·DL· ·15 - 94·	[A.R.62-9]	-	
1983	"		ARG TRIP·M·DL· ·15 - 94·	[A.R.62-7]		
1984	"		D·L· ·15 - 94·	[K]		
1985		L	15 - 94	[A.R.62-1]		
1986		D·G· .. REX·PO·M·DL·	MDL· 15 - 94	[95927]		PNM yra bandomasis trigražis - klipa
1987		SIG III D:G· .. REX·PO·M·D·L·	M·D·L· ·15 - 94·	[A.R.61-7]		
1988		SIG·III·D:G· .. REX·PO·M·D·L·	ARG· TRIP·M·D·L· ·15 - 94·	[K]		
1989		SIG·III·D:G· .. REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
1990		SIG·III·D:G· .. REX·PO·M·D·L·	ARG TRIP·M·D·L	[112810]		
1991		REX·PO·M·D·L	"	[112811]		
1992	1595	SIG·III·D:G· .. REX·PO·M·D·L·	* III * GROS·ARG TRIP·M·D·L· ·15 - 95·	[K]	-	
1993		DG· .. REX·PO·MD·L·	L· ·15 - 95·	[A.R.64-2]		
1994		G· .. REX·PO·MD·L·	L· ·15 - 95·	[K]		
1995		SIG·III·D:G· .. REX·P:O·M·D·L·	"	[A.R.63-3]		
1996		D·G· .. REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
1997	"		15 - 95	[1231694]		

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
1998		SIG·III·D · G· .. REX·PO·M·D·L·	GROS·ARG TRIP · MD·L· ·15 - 95·	[K]	-	
1999		G· .. REX·PO·M·DL·	MDL· 15 - 95	[95962]		A,R - legenda smulkiai šriftu
2000		D:G· .. REX·PO·M·D·L·	MDL ·15 - 95·	[A.R.64-3]		
2001		D·G· .. REX·PO·M·D·L·	MDL· 15 - 95	[959524]		
2002		D:G· .. REX·PO·M·D·L·	· III · GROS·ARG TRIP·M·D·L· 15 - 95·	[A.R.64-7]		
2003		DL·	·15 - 95·	[K]		
2004		SIG·III·D·G· .. REX·PO·M:D·L·	"	[A.R.64-5]		
2005		SIG·III·D:G· .. REX·PO·M·D·L·	"	[K]		
2006		G· .. REX·PO·M·D·L·	15 - 95	[K]		
2007		SIG·III·D:G· .. REX·PO·M·D·L·	·15 - 95·	[A.R.63-2]		
2008		SIG·III·D·G· .. REX·PO·M·DL·	MDL· 15 - 95	[955045]		

A

R

TRIGRAŠIS

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG**(ismundus) **III** **D**(ei) **G**(ratia) **REX** **PO**(loniae) **M**(agnus) **D**(ux) **L**(ituaniae). Aplink taškinis ratelis.
- R. Erelis ir Vytis, virš jų romėniškas skaičius **III**. Tarp Erelio ir Vycio Vazų giminės herbas, virš jo karūna. Llegenda **GROS**(sus) **ARG**(enteus) **TRIP**(lex) **M**(agni) **D**(ucatus) **L**(ituaniae). Apačioje LDK Žemės iždininko ir kalyklos valdytojo ženklai **↑ †**, abipus jų metai.

Vilniaus kalykla, 1595 - 1596 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2009	1595	SIG·III·D·G· - · REX·PO·M·D·L·	· III · GROS·ARG TRIP·M·D·L· ·15·95· ↑ †	[95963]	R1
2010	"		·15·95.	[957319]	
2011		DG· - · REX·PO·M·D·L·	·15·95·	[K]	
2012		·SIG·III·D·G - · REX·PO·M·D·L·	·15·95·	[A.R.63-7]	
2013		SIG·III·D·G - - - · REX·P·O·M·D·L·	ARG· TRIP·M·D·L· ·15·95·	[A.R.63-5]	
2014		·SIG·III·D·G· - · REX·PO·M·DL·	"	[K]	
2015		SIG·III·DG· - · REX·PO·M·D·L·	DL ·15·95	[124360]	
2016		D·G - · REX·PO·M·D·L·	D·L· ·15·95·	[A.R.64-6]	
2017		D·G· - · REX·PO·M·D·L·	GROS·ARG· TRIP·M·D·L· ·15·95·	[A.R.63-6]	

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2018	1596	SIG·III·D·G· - · REX·PO·M·D·L·	· III · GROS·ARG TRIP·M·D·L· ·15·96·	[951004]	R1
2019			MDL·	"	[K]
2020			D·G· - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]
2021			·SIG·III·D·G· - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]
2022		SIG·III·D·G· - - - · REX·PO·MDL·	DL· ·15·96·		[K]
2023		D·G· - · REX·PO·M·D·L·	D·L· ·15·96·		[A.R.65-2]
2024		D·G· - · REX·PO·M·D·L·	"		[K]

A

R

TRIGRAŠIS

M2:1

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) REX PO(loniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**.
 R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš jo karūna. Po herbu romeniškas skaitmuo III, abipus jo metalai. Legenda **GROS(sus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agni) D(ucatus) L(ituaniae)**. Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas , abipus jo pinigiaus ženklas . Aplink ratelis.

Vilniaus kalykla, 1596 m., sidabras, skersmuo apie 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba apie 840.

A

R

TRIGRAŠIS

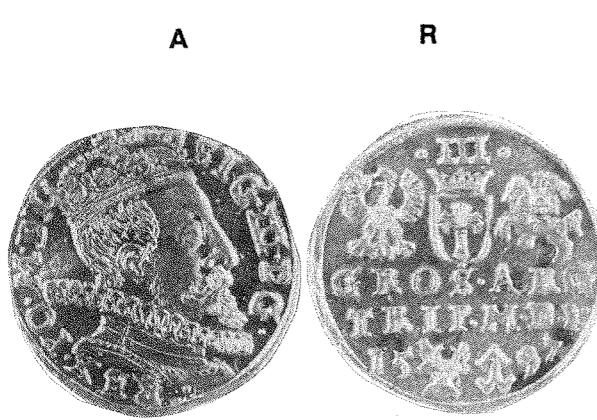
M2:1

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) REX PO(loniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**. Aplink taškinis ratelis.
 R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš jo karūna. Po herbu romeniškas skaičius III, abipus jo metalai. Legenda **GROS(sus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agni) D(ucatus) L(ituaniae)**. Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas , abipus jo kalyklos laikytojo ženklai . Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1596 - 1597 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2025	1596	SIG·III·D·G·-- REX·PO·M·D·L·	1 - 5 * III * 9 - 6 GROS·ARG TRIP·M·D·L· 	[955052]	R6	
2026	"	"	[K]			R - Vazų herbo skydelis dvigubas
2027	"	GROS ARG TRIP M D L	[K]			
2028		D:G·-- REX·PO·M·D·L·	GROS·ARG TRIP·M·D·L·	[K]		

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2029	1596	SIG·III·D:G·-- REX·PO·M·D·L·	1 - 5 III 9 - 6 GROS·ARG TRIP·M·D·L· 	[A.R.65-3]	R2
2030		"	L	[K]	
2031		"	D·L·	[46117]	
2032		PO·M·D·L·	DL·	[K]	
2033		G · · REX·PO·M·D·L·	D·L·	[A.R.65-4]	
2034		DG· - REX·PO·M·D·L·	"	[951005]	
2035		"	1 - 5 * III * 9 - 6 GROS·ARG TRIP·M·D·L·	[951006]	
2036	1597		1 - 5 III 9 - 7 GROS·ARG TRIP·M·D·L·	[955746]	R7
2037		D:G·-- REX·PO·M·D·L·	D:L·	[K]	

A

R

TRIGRAŠIS

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus)** **III D(ei)** **G(ratia)** **REX** **PO(loniae)** **M(agnus)** **D(ux)** **L(ituaniae)**. Aplink taškinis ratelis.
- R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romeniškas skaičius **III**. Legenda **GROS(sus)** **ARG(enteus)** **TRIP(lex)** **M(agni)** **D(ucatus)** **L(ituaniae)**. Apačioje kalyklos laikytojo ir LDK Žemės iždinino ženklai abipus jų metai. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1597 - 1598 m., sidabras, skersmuo 20 - 21 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2038	1597	SIG·III D·G· - · REX·PO·M·D·L·	· III · GROS·ARG TRIP·M·D·L· 15 97	[951061]	R1
2039		III·D·G· - · REX·PO·M·DL·	"	[A.R.66-2]	
2040		RE·X·PO·M·D·L·	"	[K]	
2041		DG· - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]	
2042		L	"	[K]	
2043		D·G· - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]	
2044		D·G· - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]	
2045		DL·	"	[K]	
2046		"	· III · GROS · ARG TRIP · M · D · L · 15 - 97	[K]	
2047		G· - · REX·PO·M·D·L·	· III · GROS·ARG TRIP·M·R·L 15 - 97	[K]	

314

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2048		SIG·III·DG· - · REX·PO·M·D·L·	GROS·ARG TRIP·M·D·L· 15 - 97	[A.R.66-1]	R1
2049	1598	SIG·III·D·G· - · REX·PO·M·D·L·	· III · GROS·ARG TRIP·M·D·L· 15 - 98	[951103]	R2
2050		L	"	[K]	
2051		L·	III GROS·ARG TRIP·M·D·L· 15 - 98	[951103-II]	
2052		D·G· - · REX·PO·M·D·L·	"	[K]	
2053		"	· III · GROS·ARG TRIP·M·D·L· 15 - 98	[ČDM]	
2054		DL·	"	[A.R.66-3]	
2055		"	L 15 - 98	[A.R.66-4]	

315

A

R

TRIGRAŠIS

M2:1

A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus)** **III D(ei)** **G(ratia)** **REX PO(Ioniae)** **M(agnus)** **D(ux)** **L(ituaniae)**. Aplink taškinis ratelis.

R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius **III**. Legenda **GROS(sus)** **ARG(enteus)** **TRIP(lex)** **M(agni)** **D(ucatus)** **L(ituaniae)**. Apačioje LDK Žemės iždininko ir kalyklos valdytojo (pinigiaus) ženklai , abipus jų metai. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1598 m., sidabras, skersmuo apie 21 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2056	1598	SIG·III·D·G· REX·PO·MDL·	· III · GROS·ARG· TRIP·MDL 15 2 98	[951104]	R6
2057		G - REX·PO·MDL·	"	[46119]	
2058		·SIG·III·D·G· REX·PO M·D·L·	"	[124363]	
2059		SIG III DG - REX PO M DL	"	[K]	
2060		SIGIS·III·D·G· REX·PO·M·D·L	"	[96IX-2]	

A

R

TRIGRAŠIS

M2:1

A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus)** **III D(ei)** **G(ratia)** **REX PO(Ioniae)** **M(agnus)** **D(ux)** **L(ituaniae)**. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius **III**. Legenda **GROS(sus)** **ARG(enteus)** **TRIP(lex)** **M(agni)** **D(ucatus)** **L(ituaniae)**. Apačioje kalyklos laikytojo (pinigiaus) ir LDK Žemės iždininko ženklai , abipus jų metai.

Vilniaus kalykla, 1598 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 84.

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2061	1598	SIG·III·D·G· REX·PO·MDL·	· III · GROS·ARG· TRIP·MDL 15 2 98	[955063]	R6
2062		M:DL	"	[K]	
2063		M·D·L·	"	[46120]	
2064		POMDL	GROS·ARG TRIP·MDL 15 - 98	[ČDM]	
2065		DG - REX·PO MDL	"	[120946]	
2066		G - REX·PO·M·DL	ARG· TRIP·MDL· 15 - 98	[ČDM]	

A   R   TRIGRAŠIS

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) REX PO(Ioniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**. Aplink taškinis ratelis.
- R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romeniškas skaičius **III**. Legenda **GROS(sus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agni) D(ucatus) L(ituaniae)**. Apačioje LDK Žemės iždininko ir kalyklos laikytojo (pinigiaus) ženklai **2 1**, abipus jų metai. Aplink taškinis ratelis.

M2:1

Vilniaus kalykla, 1599 - 1600 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2067	1599	·SIG·III·DG· REX·PO·MDL·	· III · GROS·ARG TRIP·MDL ·15 2 1 99	[951129]	R5
2068		SGI·III·DG · REX·PO·MDL·	"	[120948]	
2069		·SIG·III·DG · REX·PO·MDL	GROS·ARG TRIP·MDL 15 - 99	[K]	
2070		·SIG·III·DG · REX·PO·MDL·	ARG TRIP·MDL 15 - 99	[46121]	
2071		DG · - REX·PO·MDL·	GROS:ARG TRIP·MDL 15 - - - 99	[K]	
2072		SIG?III DG · - REX·PO·MDL·	GROS·ARG TRIP·MDL 15 - - 99	[K]	
2073	1600	·SIG·III·DG · REX·PO·MDL	· III · GROS·ARG TRIP·MDL 16 - 00	[951161]	R6
2074		SIG·III DG · - REX·PO·MDL	GROS·ARG TRIP MDL 16 - 00	[K]	

318

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2075		SIG·III·DG · - REX·PO·MDL	GROS·ARG TRIP·MDL 16 - 00	[ČDM]	R6

319

A

R

TRIGRAŠIS

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas, po juo LDK Žemės iždininko ženklas . Legenda **SIG**(ismundus) **III** **D**(ei) **G**(ratia) **REX** **PO**(loniae) **M**(agnus) **D**(ux) **L**(ituaniae). Aplink taškinis ratelis.
- R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius **III**. Legenda **GROS**(sus) **ARG**(enteus) **TRIP**(lex) **M**(agni) **D**(ucatus) **L**(ituaniae). Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas ir kalyklos laikytojo inicialias **W**, abipus jų metai. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1601 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2076	1601	SIG 3·DG R - EX PO·MDL	· III · GROS - ARG TRIP·MDL· 16 W 01	[951187,KNM]	R7

A

R

TRIGRAŠIS

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG**(ismundus) **III** **D**(ei) **G**(ratia) **REX** **PO**(loniae) **M**(agnus) **D**(ux) **L**(ituaniae). Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius **III**. Legenda **GROS**(sus) **ARG**(enteus) **TRIP**(lex) **M**(agni) **D**(ucatus) **L**(ituaniae). Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas , kalyklos laikytojo inicialias **W**, abipus jų metai.

Vilniaus kalykla, 1601 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

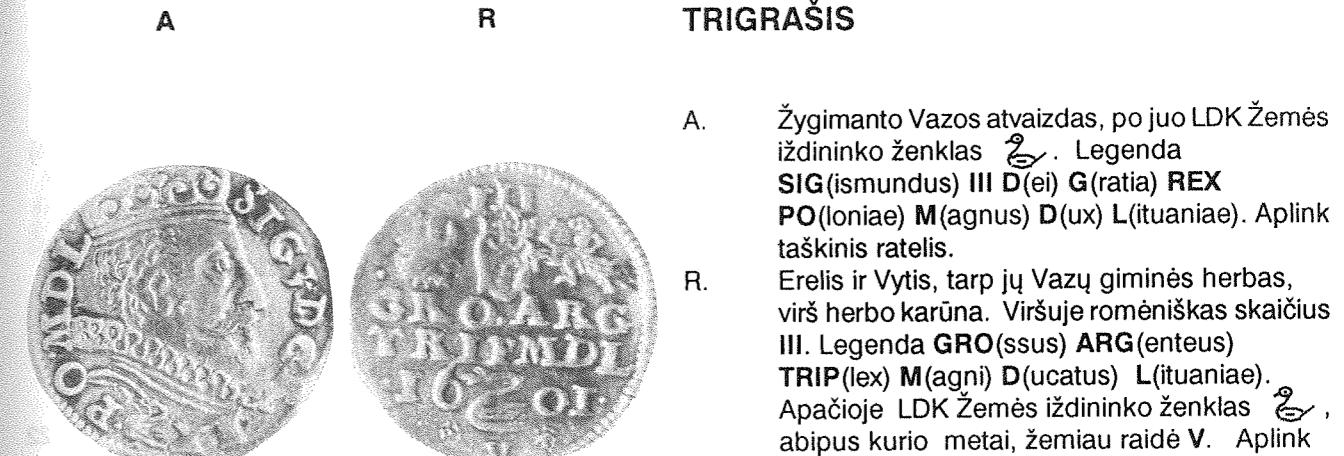
Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2077	1601	SIG·III DG · · REX·POMDL	· III · GROS·ARG TRIP·MDL 16 W 01	[957405]	R4
2078		"	GROŚ·ARG· TRIP·MDL· 16 - 01	[120955]	
2079		PO·	GROS·ARG TRIP·MDL 16 - 01	[959565]	
2080		PO·DL·	"	[125351,120956]	
2081		III·D· - G· REX·PO·DL·	"	[9510210]	
2082		SIG III DG - RE PO M D LI	GROS·ARG TRIP·MDL 16 - 01	[A.R.66-8]	
2083		D - G? REX PO·D·L·	GRO·ARG TRI·MDL· 16 - 01	[112824]	
2084		SIG III·D· - G· REX·PO·DL·	GROS ARG TRIPMDL 16 - 01	[ČDM]	
2085		SIG·III·D· - G· RE·X·PO·LL·	GROS·ARG· TRIP·MDL 16 - 01	[ČDM]	

M2:1

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus) 3 D(ei) G(ratia) REX PO(loniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**. Aplink taškinis ratelis.
- R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius **III**. Legenda **GROS(sus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agni) D(ucatus) L(ituaniae)**. Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas ir kalyklos laikytojo inicialias **W**, abipus jų metai.

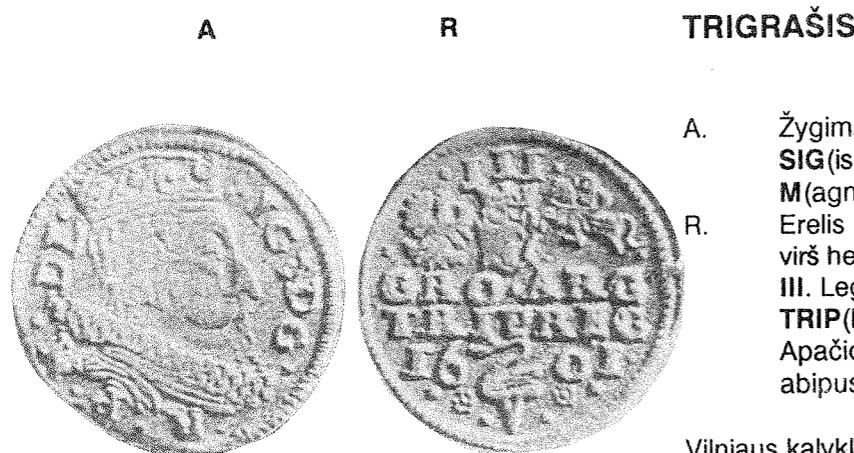
Vilniaus kalykla, 1601 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

Vilniaus kalykla, 1601 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2086	1601	SIG 3 DG · - R·P·M·DL·	· III · ·GROS·ARG TRIP·MDL 16 W 01	[951186]	R4
2087		G - · R - E - P - MDL ·	"	[K]	
2088		P - MDL ·	GROS·ARG· TRIP·MDL· 16 - 01	[956747]	
2089		R·P·M·DL ·	"	[119223]	

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2090	1601	SIG 3 DG R - EX ·PO·MDL·	· III · GRO·ARG TRIPMDL ·16 01 · · ✶ ·V· ✶ ·	[K]	R4
2091			"	GRO·ARG TRIPMDL · 16 - 01 · · - V - ·	[ČDM]
2092		SIG 3 ·DG R - EX - ·PO·MDL·	GRO·ARG · TRIPMDL · ·16 - 01 · · - V - ·	[955763]	
2093			"	· - V - ·	[956748]
2094			"	GRO·ARG TRIPMDL · ·16 - 01 · · - V - ·	[95382]
2095			"	GRO·ARG TRIPMDL · ·16 - 01 · · - V - ·	[ČDM]
2096			"	TRIPMDL · ·16 - 01 · · ✶ - ✶ ·V·	[ČDM]

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) REX PO(loniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**.
R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius **III**. Legenda **GROS(sus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agni) D(ucatus) L(ituaniae)**. Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas abipus jo metai, žemiau raidė **V**.

Vilniaus kalykla, 1601 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2097	1601	SIG 3 DG - R - P - M - DL -	· III · GRO·ARG· TRIP M D L ·16 2 01· · * V * ·	[951189]	R4
2098		G - - R·P·M·DL·	"	[ČDM]	
2099		G - - R - E - P - MDL -	"	[9510211]	
2100		SIG 3 DG - - R - E·P - MDL -	* - V - *	[120951]	
2101		G R - EX - - PO·M·DL -	- - - - V	[125347]	
2102		SIG 3·D·G· - RE·PO·M·D·L·	GROS·ARG TRIP·M·D·L· 16 - 01 * V *	[1231695]	

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) REX PO(loniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**. Aplink taškinis ratelis.
R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius **III**. Legenda **GRO(ssus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agni) D(ucatus) L(ituaniae)**. Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas abipus jo metai, žemiau raidė **V**. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1601 - 1603 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

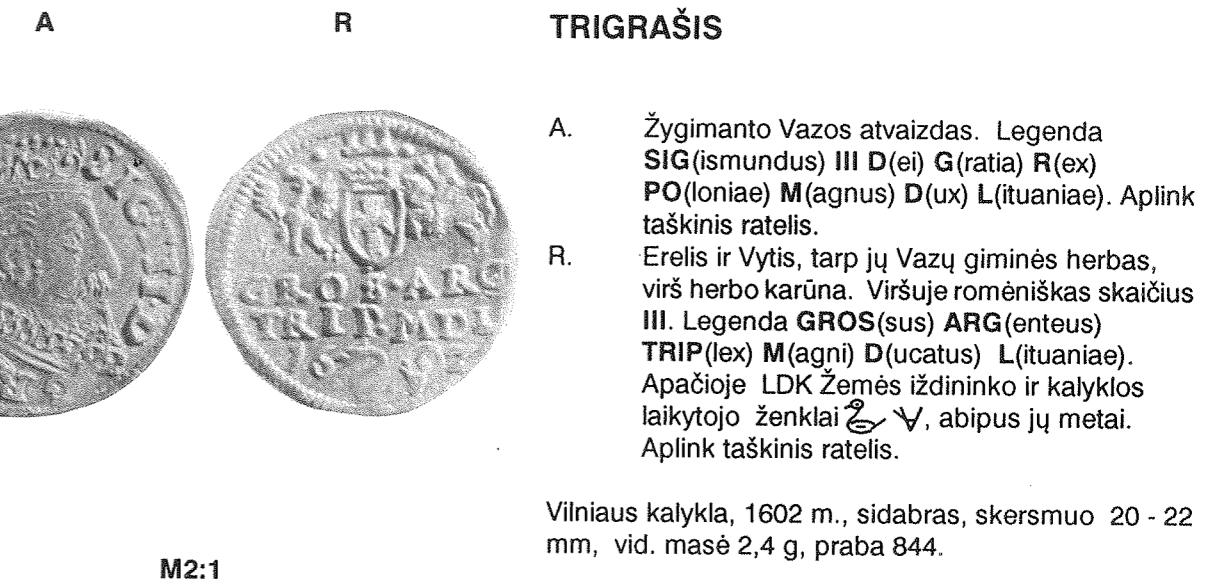
M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2103	1601	SIG·III·D· - G· R·POM - D·L·	· III · GRO·ARG· TRI·M·D·L· ·16 2 01· · * V * ·	[951188]	R2	
2104		PO·M·D·L	"			[1141335]
2105		D· - - G· R·PO·M·D·L·	"			[120952]
2106		SIG III D - G· R - P - M·D·L·	"			[957407]
2107		R·P·M·D·L·	GRO·ARG TRI·MDL· ·16 - 01· - - V - -			[124365]
2108		PO·M·D·L	TRIP MDL· ·16 - 01· - - V - -			[112823]

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2109	SIG III D - G R·PO·M·D·L·	GRO·ARG TRI·M·DL ·16 - 01· · ·V· · ·	[14214-8]	R2		
2110	III·D· - ·G· R·P· O·MD·L·	III GRO·ARG TRIM·DL· ·16 - 01· · ·V· · ·	[A.R.66-6]			
2111	PO·M·D·L·	III · GRO·ARG TRIM·DL· ·16 - 01· · ·V· · ·	[ČDM]			
2112	MDL·	· III · GRO·ARG TRIM·DL· ·16 - 01· · ·V· · ·	[ČDM]			
2113	III D - G· R·P·M·D·L·	GRO ARG TRI·M·D·L· ·16 - 01· · ·V· · ·	[K]			
2114	"	GRO·ARG TRIMDL· ·16 - 01· · ·V· · ·	[ČDM]			
2115	SIG·III·D - G· R·POMDL	GRO ARG TRIMDL· ·16 - 01· · ·V· · ·	[K]			
2116	M·D·L	· III GRO·ARG TRI·M·D·L· ·16 - 01· · ·V· · ·	[K]			
2117	POM·D·L	TRI M D L· ·16 - 01· · ·V· · ·	[K]			

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2118	SIG·III· DG · R·PO·M·D·L·	· III · GRO·ARG TRIM·DL· ·16 - 01· · ·V· · ·	[ČDM]	R2		
2119	III DG · R·PO·M·D·L·	"	[ČDM]			
2120	SIG·III·D - G· R·PO·M·D·LI·	TRI·M·D·L· ·16 - 01· · ·V· · ·	[K]			
2121	SIG·III·D - G· R·PO·M·D·L·	GRO ARG TRI·M·D·L· ·16 - 01· · ·V· · ·	[K]			
2122	POM·D·L	GRO·ARG TRI·M·D·L· ·16 - 01· · ·V· · ·	[K]			
2123	D· - G· R·PO·M·D·L·	"	[K]			
2124	REX·PO·DL·	TRIP MDL· ·10 - 01· · ·V· · ·	[957408]			R - klaidingi metai
2125	R·POM - D·L·	GRO·ARG TRIP MDL· ·16 - 01· · ·V· · ·	[959566]			
2126	SIG·III·D - G· R·POM - D·L·	· III · GRO·ARG TRI·M·D·L· ·16 - 0Z· · ·V· · ·	[955765]	R4		
2127	SIG·III DG - · R PO MD L	"	[957411]			
2128	SIG·III·D - G· R · P·M·DL·	"	[9510212]			

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2129		R·PO·M·D·L·	GROS·ARG TRIP·MDL ·16 - 0Z ·V·	[ČDM]	R4	
2130		SIG·III·D· - G· R - P - O·M·D·L·	GRO·ARG TRI·M·DL· ·16 - 0Z· --·V--	[K]		
2131		D·G· R·P·M·DL·	GRO·ARG TRI·M·DL· ·16 - 0Z •*•*• ·V·	[ČDM]		
2132		SIG·III·D· - G· R·P·D·L·	GROS·ARG TRIP·MDL ·16 - 0Z --·V--	[K,ČDM]		
2133		SIG·III· - D·G· REX·P·D·L·	❖ III ❖ GROS·ARG TRIP·MDL· ·16 - 0Z· --·V--	[112825]		
2134	1603	SIG·III· - D·G· REX·P·D·L·	+III+ GROS·ARG ·16 - 03 +V+	[951198, ČDM]	R5	
2135		III·DG· - · REX·PO·M·DL·	-V+-	[120960]		
2136		D·G· - REX·PO·MDL	+V+	[9510213]		

TRIGRAŠIS

A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) R(ex) PO(ioniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae). Aplink taškinis ratelis.
 R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius III. Legenda GROS(sus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agni) D(ucatus) L(ituaniae). Apačioje LDK Žemės iždininko ir kalyklos laikytojo ženklai ☯ V, abipus jų metai. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1602 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2137	1602	SIG·III·D· - G· R·P - O·M·DL	· III · GROS·ARG TRIP·MDL 16 ☯ V 0Z	[K]	R7
2138		PO·M·DL	GROS·ARG TRIP·MDL 16 - 0Z	[951193]	
2139		SIG III·D - ·G· R·P - O·M·DL	GROS·ARG TRIP·M·DL 16 - 0Z	[46123]	

A

R

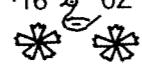
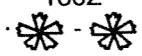
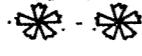
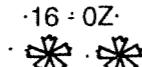
TRIGRAŠIS

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) R(ex) PO(loniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**. Aplink taškinis ratelis.
R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius III. Legenda **GROS(sus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**. Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas , abipus jo metai. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1602 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,4 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2140	1602	SIG·III·D·G· R·PO·M·D·L	· III · GROS·ARG TRIP·MDL ·16 2 0Z 	[957412]	R6
2141	"		·160Z· 	[957413]	
2142		D · G ·	GROARG TRIM·DL· ·16 2 0Z 	[125352]	
2143		SIG III·D·G R·PM·D·L·	GRO·ARG TRIM·D·L· ·16 2 0Z 	[ČDM]	

A

R

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2144	1601	SIG·III·D·G· R·PO·M·DL·	· III · GRO·ARG· TRI·M·DL· 16 2 0Z 	[124366, 108172]	R*	Bandomoji moneta

A

R

TRIGRAŠIS

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Legenda **SIG(ismundus) III D(ei) G(ratia) REX PO(loniae) M(agnus) D(ux) L(ituaniae)**. Aplink taškinis ratelis.
- R. Erelis ir Vytis, tarp jų Vazų giminės herbas, virš herbo karūna. Viršuje romėniškas skaičius **III**. Legenda **GROS(sus) ARG(enteus) TRIP(lex) M(agni) D(ucatus) L(ituaniae)**. Apačioje **LDK** Žemės iždininko ženklas ↑, abipus jo metai. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1608 m., sidabras, skersmuo 20 - 22 mm, vid. masė 2,2 g, praba 844.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2145	1608	SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L·	Y III Y GROS·ARG· TRIP·MDL ·16 ↑ 08·	[951244]	R4
2146		M·D·L+	· III · GROS·ARG· TRIP·MDL ·16 - 08·	[957435]	
2147	"		+III+ GROS·ARG· TRIP·MDL ·16 - 08·	[959578]	
2148		SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L·	TRIP·M·D·L· ·16 - 08·	[K]	
2149		¤ SIG III·DG· - ¤ REX·PO·M·D·L ¤	¤ III ¤ GROS·ARG· TRIP·MDL ¤ 16 - 08 ¤	[951245]	
2150		M·D·L ¤	GROS·ARG TRIP·MDL ¤ 16 - 08 ¤	[K]	

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2151		·SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L·	+III+ GROS·ARG· TRIP·MDL· ·16 - 08+	[9510227]	R4
2152		D·G· REX·PO·M·D·L·	"	[K]	
2153		M·D·L·	¤ III ¤ GROS·ARG· TRIP·MDL· ·16 - 08·	[ČDM]	
2154		SIG·III·D·G· REX·PO·M·D·L·	TRIP·M·D·L· ·16 - 08·	[K]	
2155		D·G· REX·PO·M·D·L·	>III< GROS·ARG· TRIP·MDL· ·16 - 08·	[K]	

A

DUKATAS

R

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2156	1590	SIGIS•III•D•G• REX•POL•M•D•LI	MONETA•AVRE DVC•LIT	MAG• [9510156, KNM,VNM]	R8 9 - 0	
2157	1591	LI •	AVR - MAG • DVC • LI ♀ 9 - 1	[108176, VNM]	R8	
2158	-	-	-	[1092333]		Metai nepažymėti. Bandomoji moneta

A

3 DUKATAI*

R

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2159	1615	SIGIS:III:D:GRA - : REX:P:M:D:L ♀	MONETA•NOVA• - : AVREA•M•D•L•1615	[46129,108179]	R*	Bandomoji moneta

* VNM yra monetos aprašas ir atspaudas.

R

M2:1

5 DUKATAI

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIGISMUNDVS III D(ei) G(ratia) REX POL(oniae) M(agnus) D(ux) LIT(uaniae)**.
R. Keturių laukų skydas, kuriuose Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas, virš skydo karūna, po juo romėniškas skaičius V, žemiau Auksinės Vilnos ordinės, kurio grandinė juosia skydą. Abipus karūnos metai. Tarp dviejų ratelių legenda **MONETA NOVA AVREA M(agni) D(ucatus) LIT(uaniae)**, į kurią įsiterpę kalyklos laikytojo ir LDK Žemės iždininko ženkliai ↑ ir ↓.

Vilniaus kalykla, 1618 m., auksas, skersmuo 36 mm, masė 17,45 g, praba 980.

R

M2:1

5 DUKATAI

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIGISMUNDVS III D(ei) G(ratia) REX POL(oniae) MAG(nus) DVX LITV(aniae)**.
R. Keturių laukų skydas, kuriuose pakaitomis Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas, abipus jo vyriausiojo pinigiaus initialai H - T, virš skydo karūna, abipus jos metai, po skydu LDK Žemės iždininko ženklas ♀, žemiau Auksinės Vilnos ordinės, kurio grandinė juosia skydą. Tarp dviejų ratelių legenda **RVS(siae) PRVS(siae) MA(soviae) SA(mogitiae) LIVO(niae) NE(c) NO(n) SV(eciae) GO(thorum) VA(ndalorum) H(aereditarius) R(ex)**.

Vilniaus kalykla, 1621 m., auksas, skersmuo 28 mm, masė 17,28 g, praba 980.

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2160	1618	+SIGISMUNDVS+III+D+G+ MONETA NOVA↑ - ↑ [955788,KNM] REX+POL+M+D+LIT· AVREA·M·D·LIT· 16·-·1·8· V		R8	

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2161	1621	SIGISMUNDVS+III+DG: REX+POL:MAG:DVX+ LITV:	*RVS:PRVS:MA:SA: LIVO: - NE:NO: SV: GO:VA:H:R: 16 - 21 H - T ♀	[951416,KNM, VE,KoNM.120930]	R8

R

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2162	1622	*SIG:3:DG:REX:POL: M:DVX:LIT:RVss:PRVss:	SA:LI:NEC:NO: SVE: - GOT:VAN: HÆR:REX: 16 - 22 ·V· ꝝ	[951432, 125335, 1092328, KNM]	R7

5 DUKATAI

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIG**(ismundus) **3 D(ei) G(ratia) REX**
POL(oniae) M(agnus) DVX LIT(uaniae)
RVSS(iae) PRVSS(iae).
- R. Keturių laukų skydas, kuriuose Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas. Virš skydo romėniškas skaičius **V**, aukščiau karūna, po skydu LDK Žemės iždininko ženklas **ꝝ**, žemiau Auksinės Vilnos ordiną, kurio grandinė juosia skydą. Apačioje romėniškas skaičius **V**. Abipus karūnos metai. Tarp dviejų ratelių legenda **SA(mogitiae) LI(voniae) NEC NO(n) SVE(ciae) GOT(horum)**
VAN(dalorum) HAER(editarius) REX.

Vilniaus kalykla, 1622 m., auksas, skersmuo 34 mm, masė 17,236 g, praba 980.

R

M2:1

5 DUKATAI

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIG(ismundus) 3 D(ei) G(ratia) REX**
POL(oniae) M(agnus) DVX LIT(uaniae)
RVSS(iae) PRVSS(iae).
- R. Keturių laukų skydas, kuriuose Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas. Virš skydo karūna, po skydu, ovaliame ratelyje, LDK Žemės iždininko ženklas **ꝝ**, žemiau Auksinės Vilnos ordiną, kurio grandinė juosia skydą. Apačioje romėniškas skaičius **V**. Abipus karūnos metai. Tarp dviejų ratelių legenda **SA(mogitiae) LI(voniae) NEC NO(n) SVE(ciae) GOT(horum)**
VAN(dalorum) HAER(editarius) REX.

Vilniaus kalykla, 1622 m., auksas, skersmuo 35,5 - 36,5 mm, vid. masė 17,3 g, praba 980

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2163	1622	*SIG:3:DG:REX: POL:M:DVX:LIT: RVss:PRVss:	SA:LI:NEC:NO: SVE: - GOT:VAN: HÆR:REX: 16 - 22 ꝝ	[951431,KNM]	R7	
2164	"		SVE - GOT:VAN: HÆR:REX: ꝝ	[9510274, KNM,112826, BBM]		Skydas didelis
2165	"		SVE: - GOT:VAN: HÆR:REX: ꝝ 16 - 22 V	[120931]		

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2166	1616	:SIGISMVNDVS::III::D::G:: REX::POL::M:D:LIT	MONETA NOVA - AVREA M:D:L 16 ⁷ - ← → 16 ↑ X	[951352, KNM, VMIM]	R8

10 DUKATU

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIGISMVNDVS III D(ei) G(ratia) REX POL(oniae) M(agnus) D(ux) LIT(uaniae)**.
 R. Keturių laukų skydas, kuriuoje Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas. Virš skydo karūna, po juo romėniškas skaičius X, žemai Auksinės Vilnos ordinatas, kurio grandinė juosia skydą. Abipus karūnos metai, LDK Žemės iždininko ir kalyklos laikytojo ženklai ↓ ir ↑. Tarp dviejų ratelių legenda **MONETA NOVA AVREA M(agni) D(ucatus) L(ituanae)**.

Vilniaus kalykla, 1616 m., auksas, skersmuo 38,5 mm, masė 33,987 g, praba 980.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2167	1616	:SIGISMVNDVS::III::D::G:: G::REX::POL::M:D:LIT	MONETA NOV - A·↑· AVREA M:D:LIT 16 · · - · · 16 X	[957473, 120928, KNM]	R8

10 DUKATU

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
----	-------	---	---	---------	----

2168 1617 ·SIGISMVNDVS·III·
D·G·REX·POL·M·D·
LIT ++↑MONETA+NOVA+
A - VREA+M+D+
LIT+1·6·1·7·X·++
↓
X

2169 1618 ·SIGISMVNDVS·III·
D·G·REX·POL·M·D·
LIT 1618,++ [951380,
46137,KNM] R8

10 DUKATU

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
----	-------	---	---	---------	----

2170 1618 ·SIGISMVNDVS·III·
D·G·REX·POL·M·
LIT +MONETA+NOV - A - [957478,
KNM] AVREA·M·D·LIT
16 - 18
↑
X

2171 ·SIGISMVNDVS·III·
D·G·REX·POL·M·
LIT +MONETA+NOV - A + [108194]
AVREA+M+D·LIT
16 - 18
↑
X

10 DUKATŪ

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIGISMUNDVS 3 D(ei) G(ratia) REX POL(oniae) MA(gnus) DVX LITVA(niae)**.
R. Keturių laukų skydas, kuriuose pakaitomis Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas. Virš skydo romėniškas skaičius **X**, aukščiau karūna, po skydu LDK Žemės iždininko ženklas **¶**. Apačioje Auksinės Vilnos ordinės, kurio grandinė juosia skydą. Abipus karūnos metai. Tarp dviejų ratelių legenda
**RVSS(iae) PRVSS(iae) SAMO(gitiae)
MASO(viae) LIVO(niae) EC NEC NON
SVE(ciae) GOT(horum) VAN(dalorum)
HER(editarius) REX.**

Vilniaus kalykla, 1621 m., auksas, skersmuo 40 mm, masė 34,4 g, praba 980.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2172	1621	•SIGISMUND ⁹ ·3·DG: REX·POL: - MA:DVX: LITVA:	★RVSS:PRVSS: SAMO:MASO: LIVO:EC - NEC: NON·SVEC:GOT:VAN: HER:REX ★ ·1·6· - 2·1· X ¶	[955792, 125333,KNM, VMIM]	R8

10 DUKATŪ

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIGI(smundus) III D(ei) G(ratia) REX POLO(niae) MA(gnus) D(ux) LITV(aniae)**.
R. Keturių laukų skydas, kuriuose pakaitomis Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas. Virš skydo romėniškas skaičius **X**, aukščiau karūna, po skydu LDK Žemės iždininko ženklas **¶**, apačioje Auksinės Vilnos ordinės, kurio grandinė juosia skydą. Abipus karūnos metai. Tarp dviejų ratelių legenda
**RVSS(iae) PRVSS(iae) SAMO(gitiae)
MASO(viae) LIVO(niae) EC NEC NON
SVE(ciae) GOT(horum) VAN(dalorum)
HER(editarius) REX.**

Vilniaus kalykla, 1621 m., auksas, skersmuo 40,3 mm, masė 34,6 g, praba apie 980.

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2173	1621	SIGI:III:DG:REX: POLO: - MA:D:LITV: ★RVSS:PRVSS:SAMO: MASO:LIVO:EC - NEC: NON·SVEC:GOT:VAN: HE R:REX ★ ·1·6· - 2·1· X ¶	X ·1·6· - 2·1· [957499, 125334,KNM, VNM]	R8	

A

R

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2174	1622	SIG:III:DG:REX: PO: - MA:D:LITVA:	RVS:PRVS:SAM:MA: LI:EC - NEC:NO: SVE:GO:V:HE:R ^{EX} 16 - 22 	[951430, KNM, 120929]	R8

10 DUKATŪ

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIG**(ismundus) **III** **D(ei)** **G(ratia)** **REX** **PO**(loniae) **MA**(gnus) **D(ux)** **LITV**(niae).
R. Keturių laukų skydas, kuriuose Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas. Virš skydo karūna, iš abiejų jo pusiu metai, po skydu LDK Žemės iždininko ženklas , žemiau Auksinės Vilnos ordinės, kurio grandinė juosia skydą. Tarp dviejų ratelių legenda **RVS**(siae) **PRVS**(siae) **SAM**(ogitiae) **MA**(soviae) **LI**(voniae) **EC** **NEC** **NO**(n) **SVE**(ciae) **GO**(thorum) **V**(andalorum) **HE**(reditarius) **REX**.

Vilniaus kalykla, 1622 m., auksas, skersmuo 41 mm, masė 34,698 g, praba 980.

10 DUKATŪ

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIGI**(smundus) **III** **D(ei)** **G(ratia)** **REX** **POLO**(niae) **MA**(gnus) **D(ux)** **LITV**(aniae).
R. Keturių laukų skydas, kuriuose Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Skydo centre Vazų giminės herbas. Virš skydo karūna, iš abiejų jo pusiu metai, po skydu LDK Žemės iždininko ženklas , žemiau Auksinės Vilnos ordinės, kurio grandinė juosia skydą. Tarp dviejų ratelių legenda **RVS**(siae) **PRVS**(siae) **SAM**(ogitiae) **MA**(soviae) **LI**(voniae) **EC** **NEC** **NO**(n) **SVE**(ciae) **GO**(thorum) **V**(andalorum) **HE**(reditarius) **REX**.

Vilniaus kalykla, 1622 m., auksas, skersmuo 40 mm, vid. masė 35 g, praba 980.

A

R

A

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
----	-------	---	---	---------	----

2175 1622 SIG:III:D·G:REX- RVS:PRVS:SAM:
POLO: - MA:D:LITV: MA:LI:ec - NEC:NO:
SVE:GO:V:HE:REX
16 - 22
R8

2176 SIG:III:DG:REX- " [VNM]
PO: - MA:D:LITVA:

R

M2:1

Nr	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
----	-------	---	---	---------	----

2177 1622 SIG:III DG:REX- RVS:PRVS:SAM:MAS:
PO: - MA:D:LITV: LIVo: - NEC:NON:
SVE:GOT:V:HÆ:REX [955793]
16 - 22 KNM

10 DUKATŪ

- A. Žygimanto Vazos atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **SIG**(ismundus) **III** **D**(ei) **G**(ratia) **REX** **PO**(loniae) **MA**(gnus) **D**(ux) **LITVA**(niae).
R. Keturių laukų skydas, kuriuose Erelis, Trys karūnos, Liūtas ir Vytis. Virš skydo karūna, abipus karūnos metai. Po skydu LDK Žemės iždininko ženklas žemai Auksinės Vilnos ordiną, kurio grandinė juosia skydą. Tarp dviejų ratelių legenda **RVS**(siae) **PRVS**(siae) **SAM**(ogitiae) **MAS**(oviae) **LIVO**(niae) (ec) **NEC NON SVE**(ciae) **GOT**(horum) **V**(andalorum) **HAE**(reditarius) **REX**.

Vilniaus kalykla, 1622 m., auksas, skersmuo 40 mm, masė 34,85 g, praba apie 980.

EKONOMINIS CHAOSAS VALDANT JONUI KAZIMIERUI

Po Žygimanto Vazos Lenkijos ir Lietuvos sostai atiteko jo vyriausiam sūnui Vladislovui, kuris lietuviškų monetų nekaldino. Tiesa, Vilniaus kalykloj buvo išleistas 10 dukatų vertės auksinis medalis (28 pav.), kurį J. Tiškevičius [46] vadina portugalų. Vélesniuose darbuose jis vadinamas arba atminimo medaliu [108], arba portugalų - medaliu [162]. Iš tiesų tai medalis, nes jis neturi nė vieno monetoms būdingo požymio - nenurodyta vertė, legendoje néra žodžio MONETA. Taip pat néra jokių nuorodų, kad šis medalis yra lietuviškas. Beje, vienintelis mums žinomas medailio egzempliorius, esantis Krokuvos Nacionaliniame muziejuje, yra bandomasis su aiškiais kalimo defektais - legenda iškalta ne visa.

Vladislovui Vazai mirus (1648 m.), abudu sostai be konkurencijos atiteko jo broliui Jonui Kazimierui, vedusiam Vladislovo našlę Mariją Liudviką. Jonas Kazimieras pasirodė esąs silpnavaulis ir negabus valdovas, jam valdant valstybės reikalus tvarkė bajorai, kurie dėl "veto" teisės nieko negalėjo nuspręsti. Dėl Maskvos palaikomų Ukrainos kazokų sukilių Lietuvos ir Lenkijos valstybę ištiko suirutė. Iždas nepajégė atlyginti samdomajai kariuomenei. Kaip jau ne kartą buvo anksčiau, siekiant išbriсти iš ekonomikos krizės, vėl griebtasi pinigų, žinoma, menkaverčių, emisijos. Taip 1652 m. vėl buvo atidaryta Vilniaus kalykla, kurioj LDK Žemės iždininko M. G. Tryznos potvarkiu buvo nukaldinta visa serija biloninių ir sidabrinių monetų (žr. 23 lent.).

Ypač gausiai buvo kaldinami biloniniai šilingai, kuriuose iš pradžių buvo žymima jų vertė (1/360 talerio dalis), t. y. vienas šilingas buvo prilygintas 1/4 grašio. Tai aiškiai prieštaravo 1650 m. Varšuvos Seimo Ordinacijai, nustačiusi grašio ir šilingo santykį 1:3, ir labai priminė ikiunijinius laikus, kada LDK monetos nebuvu derinamos su Lenkijos monetomis. Skyrėsi 1652 metų lietuviškų monetų ir išvaizda: jos neturėjo Lenkijos herbo - Erelio. Tai negalėjo nesukelti lenkų susierzinimo, ir jau 1653 m. Seimo paskirta komisija uždare Vilniaus kalykla. Taigi politiniai interesai buvo iškelti aukščiau ekonominių, ir LDK nepavyko pagerinti savo padėties.

Menkaverčiuose šilinguose iškalta Jono Kazimiero monograma *ICR* (lot. *Ioannes Casimirus Rex*) buvo su ironija dešifravama kaip "Initium Calamitatis Regni" (pirmoji valstybės nelaimė). Tai rodo Lietuvos gyventojų pozūrį ne tik į bilonines monetas, bet ir į jas emitavusį valdovą.

Po karų su Maskva ir Švedija krašte prasidėjо badas, kilo maro epidemija, nunešusi į kapus pusę gyventojų. Šalis taip nusilpo, kad 4 mln. auksinų skola susikonfederavusiai kariuomenei išmokėti liko tik viena išeitis - pinigų infliacija [146,147]. Pirmą kartą LDK istorijoje buvo nutarta kaldinti varinius pinigus - šilingus, kuriais manyta padengti minėtą skolą. Todėl 1659 m. Seime buvo priimtas nutarimas ir nauja pinigų Ordinacija,

nustačiusi priverstinį varinių šilingų kursą - 3 variniai šilingai prilyginti vienam sidabriniam grašiui.

Varinių šilingų emisijos planą sukūrė ir émési įgyvendinti apsukrus karaliaus sekretorius italias T. L. Boratinis [148,149], turėjęs tokį pinigų kaldinimo Lenkijoje patirtį. T. L. Boratinis šilingus kaldino šiomis sąlygomis: iš vienos vario markės (201,86 g) turėjė būti pagaminama 300 šilingų bendros 100 grašių vertės, iš kurių 57 grašiai (šilingais) tekldavo Iždui, 15 grašių - už varj, o 28 grašiai likdavo kaip pelnas. 1660 - 1661 m. Ujazdovo (netoli Varšuvos) kalykloj jis nukaldino apie 90 mln. varinių šilingų, niekinamai vadintų "boratinkomis", tačiau jų toli gražu nepakako. Vėliau panašiomis sąlygomis buvo sudarytas kontraktas su Andriu Georgu fon Hornu [150,151], kuris kaldino varinius šilingus Olivoje (prie Gdansko), Kaune [152] ir Marijenburge [146,147]. Kartu variniai šilingai buvo kaldinami Vilniaus ir Lietuvos Brastos kalyklose, vadovaujant tam pačiam T. L. Boratinui (žr. 24 lent.) Visose kalyklose buvo nukaldintas milžiniškas kiekis - 878 mln. LDK varinių šilingų už 9,75 mln. auksinų sumą [146, 147]!

Pažymétina, kad dėl tokios kaldinamų menkaverčių variokų daugybės jų kokybė prastėjo: monetose sunkiai išskaitomas legendos, kaldinimo metai, heraldiniai ženklai, monogramos. Prastai nukaldintas monetos imta falsifikuoti ir valstybės viduje, ir užsienyje. Ypač pagarsėjo Sučava (Rumunija, Moldavijos vaivadystė). Čia 1661 - 1665 m. buvo

masiškai klastojamos smulkiosios lenkiškos, lietuviškos, švediškos, prūsiškos Žygimanto Vazos ir Jono Kazimiero monetos [153-156]. Gausybė netikrų variokų dar labiau didino infliaciją.

Numizmatams falsifikuoti šilingai trukdo identifikuoti tikras monetas: atsirado "naujų" nematyti monetų tipų. Sprendžiant iš monetose pažymėtų metų, jos "kaldintos" net uždarius LDK kalyklas (po 1666 m.) Dėl šių priežasčių Jono Kazimiero varinių šilingų aprašymas yra mažiau tikslus ir patikimas. Prie falsifikatų mes priskiriame ir kai kuriuose darbuose [152,159,162] aprašomus šilingus su monogramomis *TZH* ir *GZH* averse.

Kartu su variniais šilingais Vilniaus kalykloje buvo kaldinama ir sidabrinių bei auksinių monetų, tiesa, gerokai mažiau. Be tradicinių grašio, trigrašio, šeštoko, šiuo laikotarpiu buvo nukaldinti pusantrokai, taip pat iki tol LDK nematyti ortai (18 grašių = 1/5 talerio) ir auksinai (30 grašių = 1/3 talerio). Neprasto nominalo ir labai žemos prabos ortai Lietuvoje neprigijo, o auksinai taip ir liko bandomošios monetos: jie per daug priminė prastai pagarsėjusias Lenkijos "timpas" (29 pav.) - zlotus (liet. auksinus), kaldintus Bydgoščio ir Lvovo kalyklose [162], kurioms vbadovavo ne mažesnis už T. L. Boratinį avantiūristas Andrius Timfas.

1666 m. lietuviškas auksinas galėjo likti bandomaja moneta ir dėl to, kad tų pačių metų pabaigoje Jonas Kazimieras išleido įsakymą uždaryti visas LDK kalyklas [150].

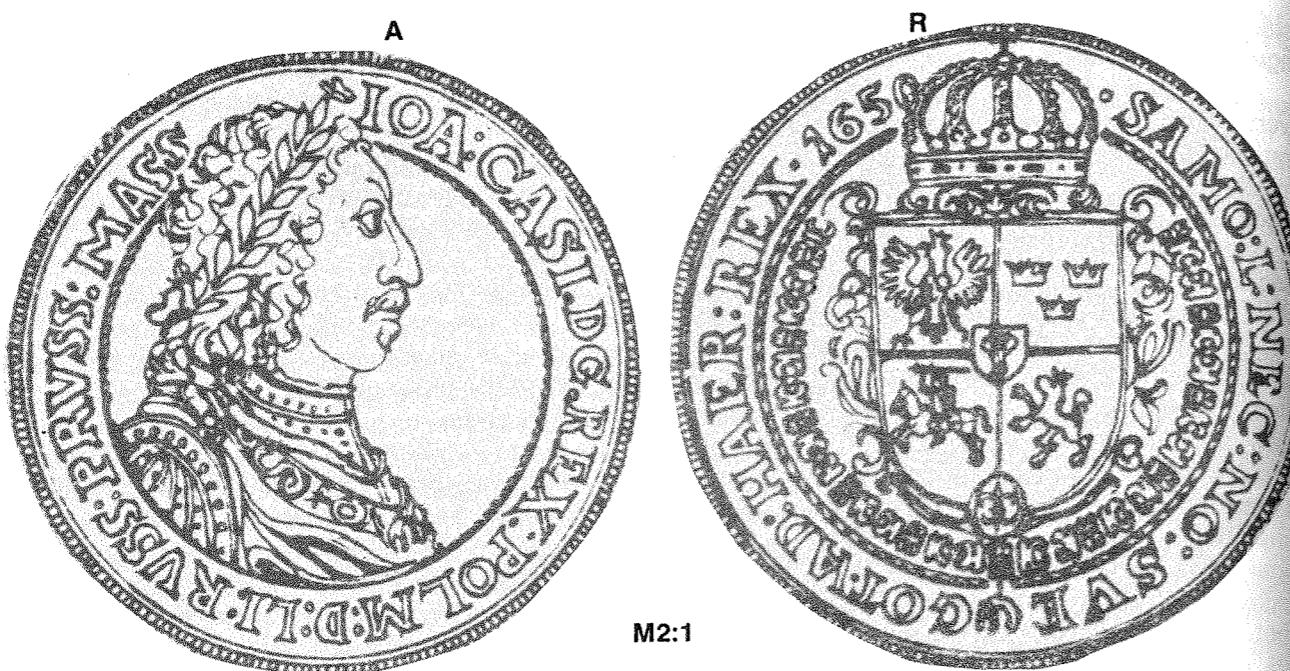
28 pav. 1639 m. Vilniaus kalykloj nukaldintas auksinis Vladislovo Vazos medalis

350

29 pav. Lenkiškas auksinas (zlotas) - inflaciinė Jono Kazimiero moneta

351

30 pav. Jono Kazimiero sidabrinis medalis, 1650 m. nukaldintas Vilniaus kalyklo

Lietuviškas auksinas ir lenkiška "zlotuvkė" buvo taip panašios, kad M. Gumowskis manė, jog jos abidvi buvo kaldintos toje pačioje Bydgoščio kalykloje [108]. Teiginys ne be pagrindo, nes lietuviškame auksine nėra nurodyta iokių kalyklos ženklų.

Labai žemos prabos (apie 500) ir mažos masės (apie 6,27 g) "timpos" kėlė gyventojų pasipiktinimą. Negelbėjo jų nei patriotinius jausmus turėjusi kelti legenda *DAT PRETIVM SERVATA SALVS, POTIOR Q(am)*.
3 METALLO EST (Tėvynės išgelbėjimas vertinamas aukščiau už metalą), išduodantis tikrajų monetos, kaip negražinamo kredito ženklo, paskirtį. Tikroji auksinė vertė buvo vos 12 grašių.

Vilniaus kalykloje kaldintos ir auksinės monetos. Jei nekreiptume dėmesio į 1650 m. nukaldintą sidabrinį Jono Kazimiero medalį (30 pav.), kai kurių numizmatų priskiriamą (mūsų manymu, be pagrindo) prie bandomųjų portugalų [162], auksinės monetos pradėtos kaldinti 1664 metais. Tada pirmą kartą LDK buvo nukaldintos pusės dūkato vertės monetos, vėliau ir dukatai. Auksines, beje, ir sidabrinės monetos pagal 1663 m. kontraktą su LDK Žemės ižduoturėjės kaldinti dar A. G. Hornas, tačiau jis šios kontrakto dalies neįvykdės, nes kokybiškų auksinių monetų kaldinimas buvės dvigubai nuostolingas [148], perlydant tokios pačios prabos kitų šalių monetas dalis aukso sudegindavo, be to, reikėdavo papildomai dirbtinių Kadangi nebuvvo finansinio interesu, kentėjo Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir valstybės prestižas.

Tuo tarpu variniai šilingai kaldinti vadovaujant al marco principu, t. y. iš tam tikros masės žaliavo

turėjo būti nukaldinama tam tikras skaičius monetų nekontroliuojant pavienių egzempliorių masės nukrypimus nuo normos. Tokiu būdu, didinant lengvesnių monetų santykinį kiekį, buvo galima gauti papildomą pelną. S. Janušonio apskaičiavimu [147], T. L. Boratinis vadovaujamosose kalyklose nukaldintų monetų masės vidutiniškai mažesnė už normą 2,8% (Vilniaus kalyklose), o A.G. Horno kalyklose - net iki 5,45% (Kauno kalykla).

Auksinės monetos - tai vienintelės vertingo Jono Kazimiero monetos, kildintos laikantis iki tol visoje Europoje priimtos prabos (23,5 karato) ir masės (dukato masė - 3,5 g). Neatsitiktinai dukatas, kitaip negu menkaverčiai sidabriniai pinigai, tuo labiau varinių šilingų, buvo vertinamas, ir jo vertė nuolat kilo. 1656 m. dukatas buvo lygus 180 sidabriniių grašių, o 1661 m. - net 360. Nors 1676 m. Seimas griežtai uždraudė už dukatą imti daugiau kaip 360 grašių varinių šilingais, dukatas ir toliau brango, kol pagaliau 1711 m. Seimas patvirtino naują santykį: 1 dukatas = 540 grašių. Tai vis infliacinių varinių pinigų sukeltas ekonominio chaoso rezultatas. Tai, ko nesugriovė karas ir po jų užgriuvusios stichinės nelaimės (maras sunaikino finansinę krizę. Variniai šilingai užtvindė visus pinigų apyvartos kanalus ir galutinai išstūmė vieną svarbiausių ekonomikos stabilumo ir gerovės garantijas - auksines ir sidabrinės monetas.

Nuo šių ekonominių sukrėtimų Lietuvos ir Lenkijos valstybė atsigavo tik po Stanislovo Augusto Poniatovskio 1765 m. pinigų reformos. Viso šimtmečio priešais prikelti per kelerius metus sugriauta valstybės ūkis.

JONAS KAZIMIERAS
1648 - 1668 m.

© - IOANNES CASIMIRUS REY

 - Vazų giminės herbas (Pėdas)

26 lenotelė. Jono Kazimiero monetų emisijų chronologija

Metai	Monetos pavadinimas								
	1 šil	1 gr.	1,5 gr.	3 gr.	6 gr.	1 ort.	1 auks.	0,5 duk.	1 duk.
1652	*	*	*	*	*				
1653	*								
1660	*								
1661	*								
1663	*								
1664	*			*	*	*		*	
1665	*			*	*			*	*
1666	*				*		*		*

27 lentelė. Jono Kazimiero lietuvišku variniu šilingu emisija

Kalykla	Kaldinimo metai	Nukaldinta šilingų, vnt.
Ujazdovas	1660 - 1661	90 000 000
Oliva	1663 07 19 - 1663 11 10	41 435 028
Vilnius	1664 06 04 - 1666 12 30	404 344 725
Kaunas	1665 10 17 - 1667 01 15	40 378 338
Lietuvos Brasta	1665 12 04 - 1666 12 16	240 684 150
Marienburgas	1666 03 05 - 1666 10 08	60 993 046

Visco

877 835 287

28 lentelė. Jono Kazimiero lietuviškų monetų metrologiniai duomenys

Moneta	Masė, g	Praba, lotai*	Sidabro kiekis, g	Nukaldinta monetų iš vienos Krokuvos markės (201,89 g)**	
				ligatūrinės	sidabro
Šilingas (bilonas) 1652 - 1653	0,53	2	0,066	360	2879
Šilingas (varis) 1660 - 1666	1,27	-	-	150	-
Gražis	1,00	4	0,25	200	800
Pusantrokas	1,00	6	0,375	200	600
Trigražis					
1652	2,00	6	0,75	100	266,5
1664 - 1666	1,75	6	0,66	114,5	304,5
Šeštokas					
1652	3,80	7	1,61	52,5	125
1664 - 1666	3,00	8	1,50	67	134
Ortas	5,40	8	2,70	37	74,5
Auksinas	6,72	8	3,36	30	60

29 lentelė. Vilniaus monetų kalyklų administratoriai valdant Jonui Kazimierui

LDK Žemės iždininkas	Kalyklos valdytojas (laikytojas)	Prabuotojas
Mykolas Gedeonas Tryzna 1644 04 05 - 1652 11 11		Jonušas Trilneris 1611 - 1652
Vincentas Gonsievskis 1652 11 14 - 1662 11 29	Adomas Motiejus Sakavičius 1659 - 1661	
	Jurgis Bialozoras 1662 - 1663	
	Jeronimas Kryšpinas Kiršensteinas 1663 - 1676	
	Titus Livijus Boratinis (aukso ir sidabro monetų kalyklų laikytojas) 1664 - 1666	

30 lentelė. Letuviškų varinių šilingų kalyklų pareigūnai

Kalykla	Veikimo metai	Kalyklos laikytojas	Spaudų raižytojas
Ujazdovas	1660 - 1661	Titus Livijus Boratinis	Angelas Marija Bandinelis
Oliva	1663	Andrius Georgas fon Hornas	
Vilnius	1664 - 1666	Titus Livijus Boratinis	
Kaunas	1665 - 1666	Andrius Georgas fon Hornas	
Lietuvos Brasta	1665 - 1666	Titus Livijus Boratinis	Angelas Marija Bandinelis
Marienburgas	1666	Andrius Georgas fon Hornas	

* Lotinėje prabavimo sistemoje 16 lotų atitinka gryną sidabrą (žr. 43 lent.).

** Pagal 1650 m. Ordinaciją.

31 lentelė. Heraldiniai ženklai, monogramos Jono Kazimiero lietuviškose monetose

Ženklas	Ženklo priklausomybė	Pareigos
XK	Mykolas Gedeonas Tryzna	LDK Žemės iždininkas
KG	Vincentas Gonsievskis	"
KPS	Jeronimas Kryšpinas Kiršenšteinas	"
KP	"	"
KG	Adomas Motiejus Sakavičius	Kalyklos valdytojas
KB	Jurgis Bialozoras	"
TLB	Titas Livijus Boratinis	Kalyklos laikytojas
GFH	Andrius Georgas fon Hornas	"
* - *	Kalyklių ženklai	Pinigių, spaudų raižytojų
* - *	"	"
*	"	"
+	"	"
K	"	"
+	"	"
+	"	"
+	"	"

A

R

ŠILINGAS

- A. Jono Kazimiero monograma ICR*, virš jos karūna. Abipus monogramos du paskutinieji metų skaitmenys, monetos pakraščiu dvigubas ratelis.
- R. Vytis, po juo skaičius 360 (1/360 talerio dalis) ir LDK Žemės iždininko ženklas XK. Monetas pakraščiu dvigubas ratelis.

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2178	1652	ICR 5 - 2	XK 360	[952031, A.R.79-1, KNM,1201365]	R5	Atmainos - skiriasi karūnos, Vyčio išvaizda

A

R

ŠILINGAS

- A. Jono Kazimiero monogramma **ICR***, virš jos karūna. Abipus monogrammos du paskutinieji metų skaitmenys. Tarp dviejų ratelių legenda **IOA(nnes) CAS(imirus) D(ei) G(ratia) REX POL(oniae)**.
- R. Vytis, virš jo karūna, apačioje LDK Žemės iždininko ženklas **HK**. Tarp dviejų ratelių legenda **SOLIDVS M(agni) DVC(atus) LITV(aniae)**.

Vilniaus kalykla, 1652 m., bilonas, skersmuo 16 - 17 mm, vid. masė 0,53 g, praba 125.

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2179	1652	IOA CA:DG:REX· POL:	SOLIDVS · M· DVCAT: LIT:	[952030]	-
		5 - 2	HK		
2180	"		M - DVC: LIT:	[9510321]	
2181		IOA·CAS:DG:R: PO·L:	M·DVC: LIT:	[A.R.79-2]	
2182		POL	SOLIDVS ♀ M - DVC: LIT:	[ČDM]	
2183		POL:	SOLIDVS • M: - DVC: LITV:	[959777]	
2184		DGR· POL·L:	M - DVC· LIT:	[129460]	
2185		G·R· POL:	SOLIDVS M - DVC: LIT:	[12528]	
2186		POL·L	"	[1121040]	
2187		IOA CAS:DG:R: POLL:	SOLIDVS • M: - DVC: LIT:	[K]	
2188		CAS D:G:R: POLL	SOLIDVS:M:D: LITV:	[959874]	
2189		CA:DG:REX· POL:	SOLIDVS· - M·DVC: LIT:	[157736]	

* *Ioannes Casimirus Rex (lot.) - Karalius Jonas Kazimieras.*

A

R

ŠILINGAS

- A. Jono Kazimiero monogramma **I C R***, virš jos karūna. Tarp dviejų ratelių legenda **IOA(nnes) CAS(imirus) D(ei) G(ratia) R(ex) POL(oniae) (magnus dux) L(ituanae)**.
- R. Vytis, virš jo karūna, po juo LDK Žemės iždininko ženklas **HK**. Tarp dviejų ratelių legenda **SOLIDVS M(agni) D(ucatus) LIT(uaniae)**, metai.

Vilniaus kalykla, 1652 m., bilonas, skersmuo 15 - 16 mm, vid. masė 0,53 g, praba 125.

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2190	1652	IOA: CAS:D:G:R: POL:L:	SOLIDVS:M:D: LIT:1652:	[952028]	-
			HK		
2191	"		LITV:1652	[9510320]	
2192	"		M:D: LIT:1652?	[K]	
2193		POL·L:	M:D: LIT:1652:	[ČDM]	
2194	"		D: LIT:1652:	[K, A.R.79-6]	
2195	"		LIT 1652:	[129459]	
2196	"		1652	[ČDM]	
2197	"		LIT·1652·	[ČDM]	
2198		R· POL·L:	LIT:1652:	[ČDM]	
2199	"		LIT:1652	[ČDM]	
2200	"		1652·	[K]	

* *Ioannes Casimirus Rex (lot.) - Karalius Jonas Kazimieras.*

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2201		IOA:CAS:D:G:R: POL:L:	SOLIDVS:M:D: LITV:1652:	[ČDM]	—
2202	"		LIT:1652:	[K,ČDM]	
2203		POLL· G:R:	LIT:1652?	[K]	
2204		POLL GR:	LIT:1652	[K]	
2205		POLL G:R:	"	[ČDM]	
2206	"		1652:	[124527]	
2207	"		LITV 1652:	[1121039]	
2208	"		LIT·1652:	[ČDM]	
2209	"		LIT·1652·	[ČDM]	
2210		POLL D?G:R	SOLIDVS·M:D: LIT:1652	[96IX-3]	
2211		CAS·D:G:R: POLL	LIT:1652:	[ČDM]	
2212		IOA·CAS:D:G:R: POLL	"	[ČDM]	
2213	"		LIT·1652:	[ČDM]	
2214	"		SOLIDVS:M:D: LIT:1652:	[ČDM]	
2215		POL·L G:R:	"	[K]	
2216		IOA CAS·D G R POL:LIT	"	[952029]	
2217		CAS:D:G:R: POL·L	"	[K]	
2218		POLL· D·G·R	MD: LIT·1652·	[ČDM]	
2219		POLL· DG·R·	LIT·1652:	[ČDM]	

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2220		IOA CAS:D:G:R POLL:	SOLIDVS·MD· LIT·1652:	[K]	—
2221		G:R POLL:	"	[ČDM]	
2222		CAS DGR POLL	SOLIDVS M·D· LIT·1652:	[K]	
2223	"		SOLIDVS·M·D LIT·1652·	[K]	
2224		POLL: G:R·	SOLIDVS MD LIT·1652:	[ČDM]	
2225		POL·LIT	SOLIDVS·M:D: LIT:1652:	[ČDM]	
2226		CAS·DG·R· POLL·	LIT·1652:	[A.R.79-5]	
2227		POLL:	LIT:1652:	[ČDM]	
2228		IOAN·CAS·D·G:R: PMDL	"	[158]	
2229		IOAN: CAS:D:G:R: POL:L·	MD LI 1652	[158]	

- A. Jono Kazimiero monogramma I C R*, virš jos karūna. Tarp dviejų ratelių legenda IOA(nnes) CAS(imirus) D(ei) G(ratia) R(ex) POL(oniae) (magnus dux) L(ituaniae).
R. Vytis, virš jo karūna. Tarp dviejų ratelių legenda SOLIDVS M(agni) D(ucatus) LIT(uaniae), metai.

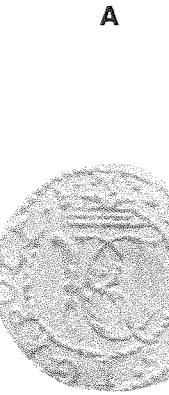
Vilniaus kalykla, 1652 m., bilonas, skersmuo 15 - 16 mm, vid. masė 0,53 g, praba 125.

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2241		IOA·CAS:DGR· POLL·	SOLIDVS·M·D LIT 1652:	[129458]	R1
2242		IOAC·AS:DGR· PO·LL·	SOLIDVS MD LIT 1652	[ČDM]	

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2230	1652	IOA CAS:DGR POLL:	SOLIDVS:MD LIT·1652:	[952027]	R1
2231		CAS·DG R POLL·	SOLIDVS MD LIT 1652:	[K]	
2232		POLL:	LIT·1652:	[K]	
2233		CAS:DG R POLL:	SOLIDVS·MD LIT 1652:	[K]	
2234		CAS DG R POLL	SOLIDVS:MD LIT 1652	[K]	
2235		CAS:DG R POLL:	D· L·IT 1652:	[124526]	
2236		POLL:	"	[1121038]	
2237		POLL:	SOLIDVS M·D LIT·1652:	[ČDM]	
2238		POLL:	M:D LI·T 1652:	[K]	
2239		G·R· POLL:	SOLI·DVS M·D: LIT 1652	[A.R.79-3]	
2240		POLL:	R: SOLIDVS M·D: LIT 1652:	[ČDM]	

* Ioannes Casimirus Rex (lot.) - Karalius Jonas Kazimieras.

A R

ŠILINGAS

A. Jono Kazimiero monogramma I C R*, virš jos karūna. Tarp dvių ratelių legenda IOA(nnes) CAS(imirus) D(ei) G(ratia) R(ex) POL(oniae) (magnus dux) L(ituaniae).

R. Vytis, virš jo karūna, po juo LDK Žemės iždininko ženklas . Tarp dvių ratelių legenda SOLIDVS M(agni) D(ucatus) LIT(uaniae), metai.

Vilniaus kalykla, 1653 m., bilonas, skersmuo 15 - 16 mm, vid. masė 0,53 g, praba 125.

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2243	1653	IOA:CAS:DG:R· POLL·	SOLIDVS:M·D· LIT·1653: 	[K]	-
2244	"		LIT:1653·	[K]	
2245		POLL	SOLIDVS:M·D· LIT·1653:	[K]	
2246		IOA·CAS:DG·R POLL:	MD LIT 1653·	[K]	
2247		G R POL L·	"	[952040]	
2248	"		LIT:1653:	[ČDM]	
2249	"		D LIT·1653·	[K]	
2250	"		SOLIDVS:M·D L·IT·1653:	[K]	
2251	"		MD LIT:1653:	[A.R.79-6]	

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
-----	-------	---	---	---------	----

2252		IOA CAS:D:G:R: POLL:	SOLIDVS:MD: LIT·1653	[124529]	-
2253		CAS·D:G·R· POL·L·	SOLIDVS·M·D: LI·T·1653·	[K]	
2254		IOA·CAS·DG·R· POLL:	D?	[K]	
2255		IOA CAS:DG:R: POL·L·	LIT·1653·	D	[K]
2256		PO·L·L·	LIT·1653·	MD	[ČDM]
2257		POLL·	SOLIDVS:M:D LIT 1653·	[K]	
2258		PO?L?L? G:R?	LIT:1653·	[ČDM]	
2259		POL:L	GR	M·D	[129461]

* Ioannes Casimirus Rex (lot.) - Karalius Jonas Kazimieras.

M2:1

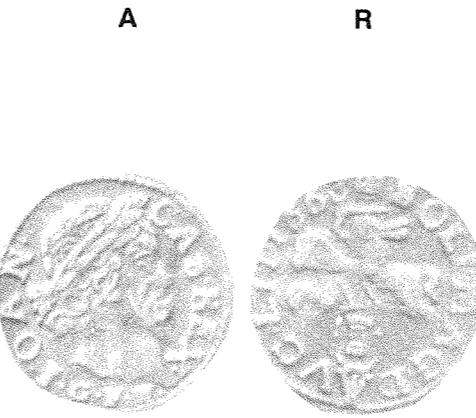
Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2260	1660	IOAN· - CAS·REX T·L·B·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1660· 	[952171]	—	
2261	"		SOLI·MAG·DVC· LIT·1660	[K]		
2262	"		SOLI MAG DVC LIT·1660	[952170]		
2263		·IOAN· - CAS·REX T·L·B·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1660·	[K]		
2264		·IOAN· - ·CAS·REX T·L·B·	SOLI MAG·DVC· LIT·1660:	[K]		
2265	"		1660	[K]		
2266	"		MAG DVC· LIT·1660·	[K]		

* Žinoma daugybė XVII a. falsifikaty.

** Titus Livius Boratini (lot.).

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2267		·IOAN· - ·CAS·REX T·L·B·	SOLI MAG·DVC LIT·1660·	[K]	—	
2268		"	SOLI·MAG·DVC· LIT·1660	[K]		
2269		"	1660·	[K]		
2270		"	·SOLI·MAG·DVC· LIT·1660·	[K]		
2271		IOANN· - ·CAS·REX· ·T·L·B	DVC LIT·1660·	[15985]		
2272	1661	·IOAN· - CAS·REX· T·L·B·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1661·	[K]	—	
2273		"	·SOLI MAG·DVC· LIT·1661·	[952200]		
2274		REX T·L·B	SOLI·MAG·DVC· LIT·1661·	[15989]		
2275		T·L·B·	"	[K]		
2276		CAS REX T·L·B	"	[K]		
2277		CAS·REX T·L·B	"	[K]		
2278		·IOAN· - ·CAS·REX T·L·B·	"	[K]		
2279		"	SOLI·MAG·DVC LIT·1661·	[K]		
2280		"	DVC· LIT·1661	[K]		
2281		T·L·B	"	[1081849]		
2282		T·L·B·	1661·	[K]		
2283		"	 ·	[15991]		
2284		T·L·B	DVC· LIT·1661· 	[K]		

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2285	·IOAN· - ·CAS·REX T·L·B·	SOLI·MAG·DVC LIT·1661·	[K]	-		
2286	T·L·B·	·SOLI·MAG·DVC· LIT 1661·	[K]			
2287	IOAN· - CAS REX ·T·L·B·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1661	[K]			
2288	T·L·B·	SOLI MAG DVC· LIT·1661	[129464]			
2289	CAS·REX T·L·B..	SOLI·MAG·DVC· LIT·1661	[160]	Šidabrinė, bandomoji moneta		
2290	·IOAN· - CAS·REX· T·L·B·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1661	[K]			
2291	IOAN· - CAS·REX· T·L·B	"	[K]			
2292	·T·L·B	SOL·I·MAG·DVC· LIT·1661	[A.R.80-3]			
2293	IOAN:- CAS·REX T L B	SOLI·MAG DVC LIT·166	[159160]	R - klaidingi metai		

ŠILINGAS*

A. Jono Kazimiero atvaizdas, po juo kalyklos valdytojo inicialai **G F H****. Legenda **IOAN(nes)** **CAS(imirus)** **REX**. Aplink taškinis ratelis. Vytis, po juo Vazų giminės herbas, žemiau LDK Žemės iždininko ženklas . Legenda **SOLIDVS MAG(ni) DVC(atus)** **LIT(uaniae)**, metai. Aplink taškinis ratelis.

Vilniaus kalykla, 1663 m., varis, skersmuo 15 - 16 mm, vid. masė 1,27 g.

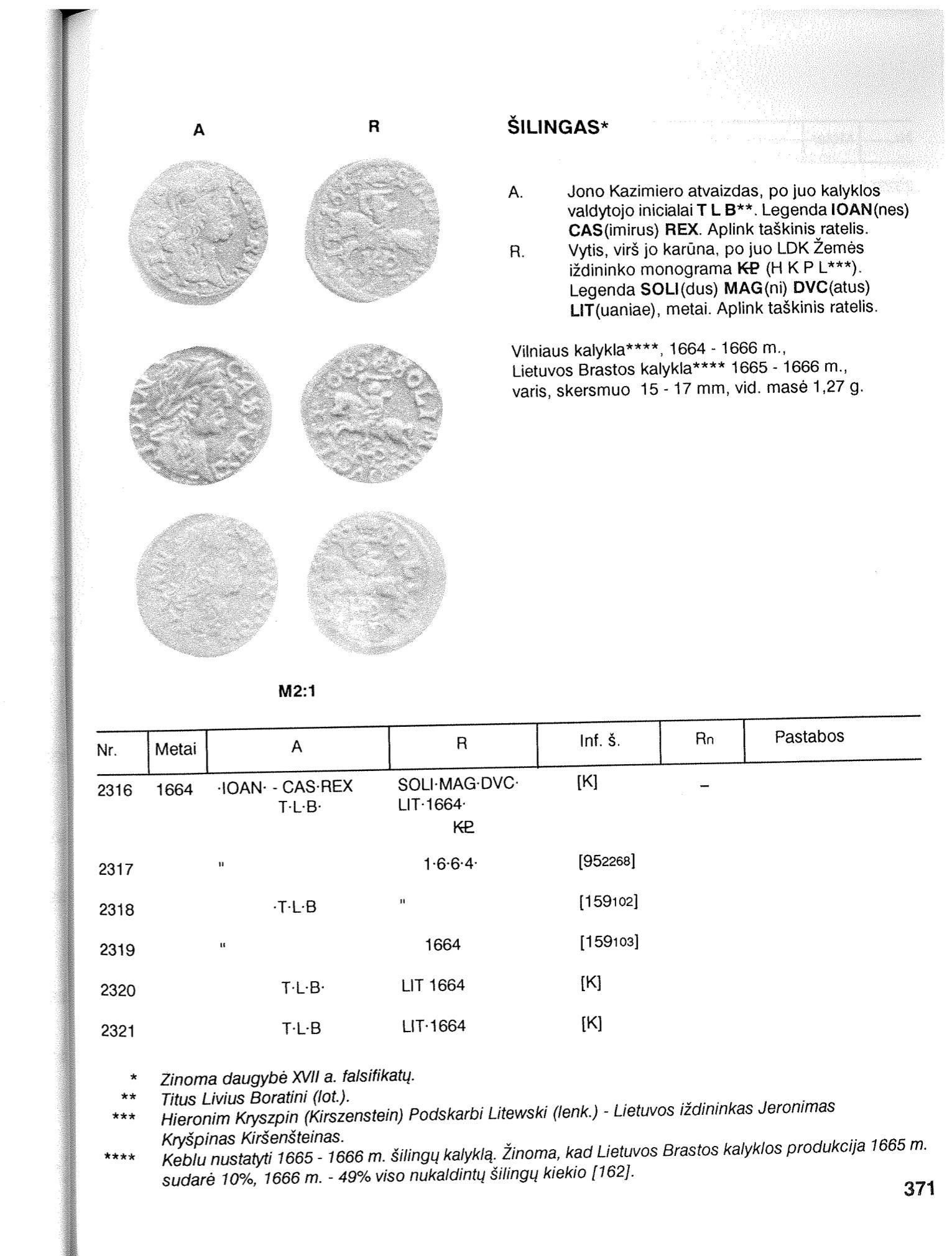
M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2294	1663	·IOAN· - CAS·REX· G·F·H	SOLI MAG D - UC· LIT·1663	[952247]	-
2295	"		SOLI·MAG·D - UC· LIT·1663	[K]	
2296		REX G·F·H	D - VC· LIT·1663	[K]	
2297		G F H·	SOL·MAG·D - VC· LIT·1663	[K]	
2298		G·F·H·	SOL·MAG·D - VC· LIT·1663	[K]	
2299		G·F·H	SOL·MAG·D - UC· LIT·1663	[159101]	

* Žinoma daugybė XVII a. falsifikatų.

** Georg fon Horn (vok.) - Andrius Georgas fon Hornas.

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2300	"	·IOAN· - CAS·REX· G F H·	SOLI MAG D - UC· LIT·1663	[K]	-
2301		G·F·H	SOLI MAG D - VC LIT 1663	[952583]	
2302		G·F·H·	SOLI·MAG·D - VC· LIT·1663·	[15996]	
2303		G·F·H·	MAG· - DV? LIT?1663	[15997]	
2304		G·F·H·	?MAG - DUC LIT 1663	[15998]	
2305	"		SOL·MAG·D - VC· LIT·1663	[15999]	
2306	"		D - UC· LIT·1663	[159100]	
2307		IOAN - CAS REX G F H	SOL·MAG·D - VC	[K]	
2308	"		D - VC· LIT·1663	[K]	
2309		·IOAN - CAS·REX G F·H·	·SOLI·MAG D - UC? LIT?1663	[15994]	
2310		G F H	SOLI·MAG·D - VC· LIT·1663	[K]	
2311		·IOAN - CAS·REX G F H	MAG·D - VC· LIT 1663	[K]	
2312		IOAN - CAS·REX G·F·H·	SOLI MAG D - VC	[157753]	
2313		·G·F·H·	SOL·MAG·D - UC· LIT·1663	[K]	
2314		G·F·H·	"	[K]	
2315		IOAN - CAS REX ·G F H·	"	[K]	

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2322	"	·IOAN· - CAS·REX ·T·L·B	SOLI·MAG·DVC· LIT·1664	[157745]	-	
2323	"		16·64	[K]		
2324		T·L·B	SOLI MAG DVC LIT·1664	[96IX-4]		
2325		·CAS·REX T·L·B	SOLI·MAG·DVC LIT·16·6·4	[K]		
2326		·IOAN? - CAS·REX T L·B·	LIT·1664	[K]		
2327		·IOAN - CAS·REX T L·B	DVC· LIT·1664	[124532]		
2328		IOAN· - CAS·REX T L B	MAG - DVC· LIT·1664	[K]		
2329		T·L·B·	MAG DVC· LIT·1664	[139463]		
2330		·T·L·B·	MAG·DVC LIT·1664	[K]		
2331	"		DVX· LIT·166·4	[16136600]		
2332	"		DVC· LIT·1664	[K]		
2333		·T·L·B	"	[K]		
2334		CAS REX ·T·L·B	"	[K]		
2335		T L B	"	[K]		
2336		IOAN· - CAS·REX T·L·B·	SOL MAG·DVC· LIT·1·6·6·4	[159105]		
2337		IOAN*- CAS·REX T·L·B	SOLI·MAG·DVC· LIT·1664	[159104]		
2338		·T·L·B·	"	[K]		
2339	"		DVC LIT·1664	[K]		

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2340	1665	IOAN· - CAS REX ·T·L·B·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1665	[952289]	-	
2341	"		1·6·6·5·	[159107]		
2342		IOAN - CAS·REX ·T·L·B·	1665	[K]		
2343		IOAN· - CAS·REX T·L·B·	KP·	[K]		
2344	"		* KP	[159111]		
2345	"		* KP *	[159119]		
2346	"		·KP	[159113]		
2347	"		· KP ·	[159115]		
2348	"		KP ·	[159117]		
2349		C·AS REX ·T·L·B·	· KP	[K]		
2350		·IOAN· - ·CAS·REX ·L·B	KP	[K]		
2351		IOAN*- CAS·REX	LIT·1665	[952290]		
2352	"		DVC	[K]		
2353	"		L·1665	[K]		
2354		T L B	LIT·166·7	[K]		
2355		·T·L·B·	"	[K]		
2356	"		SOLI· - MAG DUC LIT 1665	[159110]		
2357	"		KP *			
2358		T·L·B·	SOL·MAG·DVC· LIT·1665	[159112]		
2359	"		* KP	[K]		
2360	"		* KP *	[159120]		

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2361		IOAN - CAS·REX T·L·B·	SOL·MAG·DVC· LIT·1665 ·KE·	[159116]	—	
2362	"		KE·	[159118]		
2363	"		·KE·	[159114]		
2364		·T·L·B·	KE·	[159124]		
2365	"		KE *	[K]		
2366	"		* KE	[K]		
2367	"		▼ KE	[159122]		
2368		T·L·B	"	[A.R.82-5]		
2369		T·L·B	DVC L·IT·1665 ·KE·	[K]		
2370		T·L·B·	DVC· LIT·1665 * KE	[K]		
2371	"		* KE *	[159109]		
2372	"		·KE·	[K]		
2373		·T·L·B· REX·	LIT·1665 * KE	[K]		
2374		·IOAN· - CAS R·REX T·L·B	MAG DVC LI·T·1665 ·KE·	[K]		
2375		IOAN· - *CAS·REX ·T·L·B	SOLI·MAG·DVC· LIT·1665 * KE	[K]		
2376	1666	·IOAN· - CAS·REX· T·L·B·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1666·	[K]	—	
2377		·T·L·B·	"	[16136601]		
2378		REX T·L·B·	1666 ·KE·	[952302]		
2379		T·L·B·	MAG DVC LI·T·1666 ·KE·	[159141]		

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2380		·IOAN· - CAS·REX· T·L·B·	SOLI·MAG DVC LIT 1666 ·KE·	[K]	—	
2381		·IOAN - CAS·REX T·L·B·	L·IT 1666 ·KE·	[K]		
2382		·IOAN* - CAS·REX T·L·B·	MAG·DVC LIT 1666 ·KE·	[K]		
2383	"		LI·T 1666 ·KE·	[K]		
2384		·IOAN· - CAS·REX T·L·B·	SOLI MAG DVC LIT 1666 ·KE·	[K]		
2385	"		MAG:DVC· LIT·1666 KE·	[K]		
2386		·T·L·B	SOLI·MAG·DVC· LIT·1666· * KE *	[952303]		
2387		T·L·B	KE	[157762]		
2388		IOAN· - CAS·REX ·T·L·B	"	[K]		
2389	"		·KE·	[K]		
2390		T·L·B	* KE *	[159138]		
2391		R·EX T·L·B	"	[K]		
2392		R·EX ·T·L·B	"	[K]		
2393		IOAN - CAS·REX ·T·LB	"	[K]		
2394	"		LIT 166	[157772]	R - klaidingi metai	
2395		IOAN - CAS REX ·T·L·B	SOLI MAG·DVC LIT·1666	[159149]		

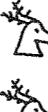
Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos	Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2396		·IOAN * - CAS·REX ·T·L·B	SOLI·MAG·DVC· LIT·1666	[159133]	—		2415		IOAN - - CAS·REX T·L·B	SOLI·MAG·DVC LI·T 1666	[K]	—	
2397		·T·L·B	· KEP ·	[159142]			2416		IOAN - CAS·REX T·L·B·	"	[K]		
2398	"		KEP ·	[159147]			2417		CAS·REX T·L·B·	"	[K]		
2399		IOAN * - CAS·REX·	KEP	[159139]			2418		·IOAN· * - CAS·REX T·L·B·	"	[K]		
2400	"		· KEP	[159137]			2419		IOAN - C·AS·REX T·L·B·	MAG DVC LI·T 1666	[K]		
2401	"		LIT·166	[159158]	R - klaidingi metai		2420		C·AS·REX T·L·B	MAG·DVC LI·T 1666	[K]		
2402		T·L·B	· KEP ·	[159157]			2421		IOAN: - CAS·REX ·T·L·B·	DVC· LIT· 1666 * KEP *	[K]		
2403	"		* KEP	[159156]									
2404		T·L·B·	* KEP *	[K]									
2405	-		SOLI·MAG·DVC LIT 166	[159159]	R - klaidingi metai								
2406		·IOAN - - CAS·REX T·L·B	1666 * KEP *	[K]									
2407		CAS·REX T·L·B·	SOLI MAG DVC LIT 1666	[K]									
2408	"		MAG·DVC LIT·1666	[159145]									
2409	"		KEP	[159146]									
2410		IOAN - CAS·REX· ·T·L·B·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1666	[159132]									
2411	"		* KEP *	[159135]									
2412	"		· KEP	[159136]									
2413		·T·LB	DVC LI·T 1666 · KEP ·	[K]									
2414		T·L·B	DVC· LIT·1666 * KEP *	[K]									

ŠILINGAS*

- A. Jono Kazimiero atvaizdas, po juo kalyklos laikytojo inicialai G F H**. Legenda IOAN(nes) CAS(imirus) REX. Aplink taškinis ratelis.
R. Vytis, virš jo karūna, po juo LDK Žemės iždininko ženklas . Legenda SOLI(dus) MAG(ni) DVC(atus) LIT(uaniae), metai. Aplink taškinis ratelis.

Kauno kalykla, 1665 - 1666 m., varis, skersmuo 15 - 16 mm, vid. masė 1,27 g.

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2422	1665	·IOAN· - CAS·REX ·G·F·H·	SOLI·MAG·D - VC· LIT·1665	[952584]	-
2423		REX. G·F·H·		[K]	
2424		·IOAN - GAS·REX G·F·H·	LIT·1665	[K]	
2425	"	DVC· LIT·1665		[K]	
2426		G F H	"	[K]	

* Žinoma daugybė XVII a. falsifikatų.

** Georg fon Horn (vok.) - Andrius Georgas fon Hornas.

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2427		·IOAN· - CAS·REX ·G·F·H·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1665	[159129]	-
2428		·IOAN - CAS·REX G·F·H·	D - UC· LIT·1665	[K]	
2429		·IOAN· - CAS·REX ·G·F·H·	LIT 1665	[159128]	
2430		·G·F·H	DUC· LIT·1665	[159127]	
2431		"	LIT 1665	[K]	
2432		IOAN· - CAS·REX ·G·F·H·	LIT·1665	[159128]	
2433	1666	·IOAN· - CAS·REX ·G·F·H·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1666	[952304]	-
2434		G·F·H	D - VC· LIT·1666	[159154]	
2435		"	SOLI MAG DVC LIT 1666	[159153]	
2436		REX. G F H	D - VC LIT·1666	[K]	
2437		"	MAG D - VC LIT·1666	[K]	
2438		IOAN· - CAS·REX G·F·H·	MAG·D - VC· LIT·1666	[124533]	
2439		G F H	"	[159155]	
2440		IOAN - CAS·REX G·F·H·	"	[159154]	
2441		·IOAN· - CAS·REX G F H·	SOLI·MAG D - VC LIT·1666	[K]	

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2442		·IOAN - CAS·REX G·F·H	SOLI·MAG·D - VC· LIT·1666 	[K]	—
2443		IOAN· - CAS·REX ·G·F·H	MAG·D - VC· LIT·1666	[K]	
2444		IOAN - CAS·REX ·G F H·	MAG·D - VC· LIT·1666 	[K]	

A

R

ŠILINGAS

- A. Jono Kazimiero atvaizdas, po juo kalyklos valdytojo inicialai **G F H***. Legenda **IOAN**(nes) **CAS**(imirus) **REX**. Aplink taškinis ratelis.
 R. Vytis, virš jo karūna, po juo LDK Žemės iždininko monograma **KP** (H K P L**). Legenda **SOLi**(dus) **MAG**(ni) **DVC**(atūs) **LIT**(uaniae), metai. Aplink taškinis ratelis.

Marienburgo kalykla, 1666 m., varis, skersmuo 15 - 17 mm, vid. masė 1,27 g.

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2445	1664	·IOAN - CAS·REX G·F·H·	SOLI·MAG·DVC· LIT·1666 KP	[952585,KNM]	R2	
2446		IOAN· - CAS·REX ·G·F·H	"	[108212]		
2447		"	MAG·DUC· LIT·1666 KP	[159154]		
2448		G F H	"	[159155]		
2449		·IOAN - CAS·REX	DVC· LIT·1·6·6·6·	[K]		A - nėra ratelio

* G F H - Georg fon Horn (vok.) - Andrius Georgas fon Hornas.

** Hieronim Kryszpin (Kirszenstein) Podskarbi Litewski (lenk.) - Lietuvos iždininkas Jeronimas Kryšpinas Kiršensteinas.

A

R

GRAŠIS*

- A. Jono Kazimiero atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda IOA(nnes) CAS(imirus) D(ei) G(ratia) REX POL(oniae) (magnus dux) LIT(uaniae).
R. Vytis, virš jo karūna, po juo romėniškas skaičius I, žemiau skaitmenys 09** ir LDK Žemės iždininko ženklas ✠. Tarp dviejų ratelių legenda GROSS(us) MAG(ni) DVCA(tus) LIT(uaniae), metai.

Vilniaus kalykla, 1652 m., bilonas, skersmuo 18,5 - 19 mm, vid. masė 1,0 g, praba 250.

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2450	1652	IOA:CAS:D:G: REX:POL:LIT:	GROSS:MAG:DVCA: LIT:1652:	[46152]	R*

09 ✠

A

R

GRAŠIS

- A. Jono Kazimiero atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda IOA(nnes) CAS(imirus) D(ei) G(ratia) REX POL(oniae) M(agnus) D(ux) LIT(uaniae).
R. Vytis, virš jo karūna, po juo romėniškas skaičius I, žemiau LDK Žemės iždininko ženklas ✠. Tarp dviejų ratelių legenda GROSS(us) MAG(ni) DVCA(tus) LIT(uaniae), metai.

Vilniaus kalykla, 1652 m., bilonas, skersmuo 18,5 - 19 mm, vid. masė 1,0 g, praba 250.

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2451	1652	IOA:CAS:D:G: REX:POL:LIT:	GROSS:MAG:DVCA: LIT:1652:	[115,K]	R2
			✠		
2452		POL:LIT:	"	[K]	
2453		PO:M:.D::L:	"	[ČDM]	
2454		CAS::D:G: REX:POL?	"	[ČDM]	
2455		CAS:D:G: REX:POL:LIT	"	[ČDM]	
2456		REX:PO:M:DL	"	[IEM]	
2457		CAS::D::G: REX:POL:M:D:L	"	[ČDM]	
2458		IOH:CAS:D:G: REX:PO:MDL	MAG:DVCA? LIT:1652:	[1231704]	

* Bandomoji moneta.

** Klaidingai, turėtų būti 90 (1/90-oji talerio dalis).

A

R

GRAŠIS

- A. Jono Kazimiero atvaizdas. Tarp dviejų ratelių legenda **IOA(nnes) CAS(imirus) D(ei) G(ratia) REX POL(oniae) M(agnus) D(ux) LIT(uaniae)**. Vytis, virš jo karūna, po juo LDK Žemės iždininko ženklas **ℳ**. Tarp dviejų ratelių legenda **GROSS(us) MAG(ni) DVCA(tus) LIT(uaniae)**, metai.

Vilniaus kalykla, 1652 m., bilonas, skersmuo 18,5 - 19 mm, vid. masė 1,0 g, praba 250.

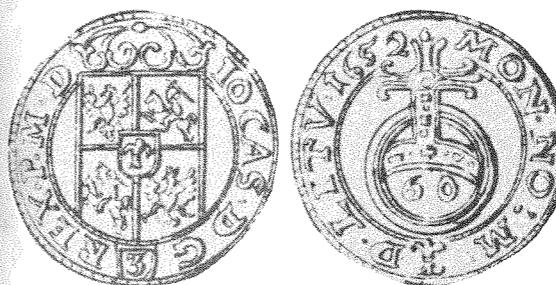
M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn
2459	1652	IOA CAS·D·G: REX·POL·LIT	GROSS:MAG:DVCA: LIT:1652 ℳ	[952026]	R2
2460		IOA:CAS:D:G: REX:POL:D L	1652:	[955218]	
2461		MD:L	"	[1141917]	
2462		POL:LIT:	"	[K]	
2463		POL:LIT:	"	[K]	
2464		POL LIT	1652::	[96IX-5]	
2465		POL'LIT	"	[ČDM]	
2466		G: REX·P:M D LI·	GROSS·MAG DVCA: LIT:1652	[124534]	
2467		PO·M D LI·	"	[1121056]	
2468		D·G: REX·POL·D LI	MAG:DVCA: LIT:1652	[139457]	
2469		D L	GROSS:MAG:DVCA: LIT:1652	[137773]	
2470		D:G: REX·P:M·D·LI	GROSS·MAG:DVCA: LIT:1652	[137774]	

A

R

PUSANTROKAS (1,5 GRAŠIO)

- A. Keturių laukų skydas, kuriuose pakaitomis pavaizduoti Erelis ir Vytis. Skydo viduryje Vazų giminės herbas, virš skydo karūna, apačioje, ant skydelio, skaičius **3** (pusgrašiai). Tarp dviejų ratelių legenda **IO(annes) CAS(imirus) D(ei) G(ratia) REX P(oloniae) M(agnus) D(ux) (Lituaniae)**. Valdžios ženklas - rutulys su kryžiumi, ant jo skaičius **60** (1/60-oji talerio dalis). Apačioje LDK Žemės iždininko ženklas **ℳ**. Tarp dviejų ratelių legenda **MON(eta) NO(va) M(agni) D(ucatus) LITV(aniae)**, metai.

Vilniaus kalykla, 1652 m., sidabras, skersmuo 18 - 19 mm, vid. masė 1,0 g, praba 375.

M2:1

Nr.	Metai	A	R	Inf. š.	Rn	Pastabos
2471	1652	IO CAS·D G [3] REX·P·M·D	MON·NO·M: - D· LITV·1652 60 ℳ	[124535]	R6	
2472		IO:CAS:D G - REX·P·M·D·	M - D· LITV·1652	[157778]		
2473		D:G· - REX POL·M:D:	M: - D: LITV·1652	[157779]		
2474		IO·CAS·D·G - REX P·M·D	MON:NO·M: - D· LITV·1652	[157782]		
2475		"	MON·NO·M: - D· LITV·1652 06	[157783]		R - klaidinga monetos vertė, t. b. 60